

171
1974

საქართველოს სახ განათლების სამინისტრო

გრანატია და ინსპექცია

კ ი ტ უ ლ ი

6

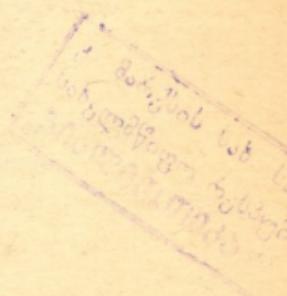
С Б О Р Н И К

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

0 3 6 0 6 0

თბილისი 1974

რედაქტორი უშ. ობოლაძე
კორექტორი გ. ჭურციკიძე
ტექ. რედაქტორი ეკ. ნეშუმაშვილი

ფასი 10 კაპ.

ნელმოწერილია დასაბუჭიდად 20/IX-74 წ. ინაწყობის ზომი $6 \times 9,5$,
გალალის ზომა 60×84 , სასტამბო უორმათა რაოდენობა 5.

შეკვ. № 927

უ—Q5919

ტირაჟი 5.000.

საქ. სსრ მინისტრთა საბჭოს გამომცემლობათა, პოლიგრაფიისა და წიგნის
ფიცერობის საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტის სტამბა № 11,
უშ. ჩხეიძის ქ. № 19

Типография № 11 Государственного Комитета
по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета
Министров Грузинской ССР, ул. Уш. Чхеидзе № 19

„ვამ ტკიცებ“
საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი
თ. ლაშქარაშვილი
10 აპრილი, 1974 წელი

დებულება

ცალკეული სახეავლო დისციპლინების გაღრმავებული
თეორიული და პრაქტიკული ცდავლების სკოლებისა
და კლასებისათვის

I. ზოგადი დებულებანი

1. საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა ცალკეული სა-
სწავლო დისციპლინების (ჰემანიჭარული და საბუნებისმეტყველო-
მათემატიკური პროფილებით) გაღრმავებული თეორიული და პრაქ-
ტიკული სწავლებით უზრუნველყოფს სკოლადამთავრებულებს არ-
ჩენელ სასწავლო დისციპლინებში გაღრმავებული ცოდნითა და ჩვე-
ვებით, უფიარებს შემოქმედებით ნიჭის ინტერესებისა და მიზრეკი-
ლებათა შესაბამისად, ხელს უწყობს პროფესიის შეგნებულად არჩე-
ვები. თავის მუშაობაში სკოლა ხელმძღვანელობს სსრ კავშირისა
და მოკავშირე რესპუბლიკურის სახალხო განათლებ ს კანონი დებ-
ლობის საფუძვლებით, საშუალო ზოგადსაგანმან თლებლო სკოლის
წესდებითა და, საქართველოს სსრ განათლებ ს სამართლის მიერ
დამტკიცებული ამ დებულებით.

2. სკოლები (კლასები) და აგენტები სკოლა-ინტერნატები,
ცალკეული სასწავლო დისციპლინების გაღრმავებული თეორიული
და პრაქტიკული სწავლებით, იხსნება საქართველოს სსრ განათ-
ლების სამინისტროს მაერთ კვალიფიციური კადრებისა და საჭირო
სასწავლო მატერიალური ბაზის არსებობის შემთხვევაში „ზოგად-
საგანმანათლებლო საშუალო სკოლის მუშაობის შემდგომი გაუმჯო-
ბესების ღონისძიებათა შესახებ“ ზემდგომი ორგანოების არსებული

დადგენილების შესაბამისად, მათ უშუალოდ ხელმძღვანელობენ/და
აფინანსებენ შესაბამისი ქალაქებისა და რაიონების განათლების
განყოფილებები.

3. სკოლები, ცალკეული სასწავლო დისციპლინების გაღრმა-
ვებული და პრაქტიკული სწავლებით, ისსწრება IX—X (XI) კლასების
შემადგენლობით ქალაქის, რაიონის განათლების განყოფილების გა-
დაწყვეტილებით. სკოლაში დასაშვებია გაღრმავებული სწავლების
შემოღება ერთდროულად რამოდენიმე საგანში.

მოსწავლეთა რაოდენობა თითოეულ კლასში არ უნდა აღვ-
მატებოდეს 35 კაცის. სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული შრო-
მითი სწავლების პრაქტიკულ, მეცადინეობის ჩასატარებლად კლა-
სი, რომელშიც მოსწავლეთა რაოდენობა 25-ს აღემატება, იყოფა
ორ ჯგუფად.

II. სკოლაში მოსწავლეთა მიღების წესი

4. ცალკეული სასწავლო დისციპლინების გაღრმავებული თე-
ორიული და პრაქტიკული სწავლების სკოლის IX კლასში მოსწავ-
ლეთა ჩარიცხვა წარმოებს ყოველი წლის ივნის-აგვისტოში მოსწა-
ვლეთა განცხადების საფუძველზე, მშობელთა ან მათ შემცვლელ
პირთა თანხმობისა და მოსწავლის ჯანმრავლობის დამადასტურე-
ბელი სამედიცინო და სკვინთ.

ცალკეული საგნების გაღრმავებული სწავლების ქალაქების
სკოლებსა და კლასებში მაღება წარმოებს სკოლის მიკრორაიონის
გაუთვალისწინებლად. ინტერნატის არსებობის დროს სკოლე-
ბისა და კლასების დაკომპლექტება ხდება რაიონის სკოლების
მოსწავლეებით.

5. იმ შემთხვევაში, როდესაც მოცემულ სკოლაში ჩარიცხვის
მსურველთა რიცხვი იღება ტერება მისაღები კონტინგენტის რაოდე-
ნობას, კლასის დაკომპლექტება წარმოებს 8-წლიანი სკოლის დამ-
თავრების მოწმობაში მოცემული ნიშნების გათვალისწინებათ. გასა-
უბრების საფუძველზე ვლინდება მოსწავლის ინტერესი და არჩევა-
ნისაღმი შეგნებული მიღონა. დაუშვებელია რაიმე შემმოწმებელი
გამოცდების ჩატარება.

ვაკანტური აღგილების არსებობის შემთხვევაში დასაშვებია
მოსწავლეთა დამატებითი ჩარიცხვა სასწავლო წლის განმავლო-
ბაში.

6. სასწავლო დისციპლინების გაღრმავებული სწავლების სკოლებისა და კლასების იმ მოსწავლეებს, რომლებაც რაიმე მიზანების გამო ვერ შეძლებენ ამ სკოლებში სწავლას, უფლება ეძლევათ გადავიდნენ ძირითადი სასწავლო გეომით მომეშვე სკოლებში.

II. სასწავლო პროცესის შინაარსი და ორგანიზაცია

7. ცალკეული სასწავლო დისციპლინების გაღრმავებული თეორიული და პრაქტიკული სწავლებიანი სკოლები (კლასები) მუშაობენ იმ სასწავლო გეგმებით, რომლებიც იქმნება ამ სკოლებისათვის განკუთვნილი ტიპობრივი სასწავლო გეგმების შესაბამისად და მტკიცდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ.

8. ყველა სხვა სასწავლო დისციპლინის სწავლება, რომლებიც გაღრმავებულად არ ისწავლება, ტარდება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ერთიანი პროგრამით. მათი შესწავლისათვის განკუთვნილი დროის შემოკლება არ შეიძლება.

საგნების გაღრმავებული სწავლება ხდება იმ სასწავლო გეოგრაფიის მიხედვით, რომლებიც იქმნება ტიპური პროგრამის შესაბამისად და მტკიცდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ.

9. მოსწავლეთა ცოდნა ყველა საგანში ფასდება საერთო წესით.

10. ცალკეული სასწავლო დისციპლინების გაღრმავებული თეორიული და პრაქტიკული სწავლების სკოლებში შრომითი სწავლება ხორციელდება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის პროგრამით. ზოგ შემთხვევაში სასწავლო გეგმით შრომითი სწავლებისათვის განკუთვნილი საათები გამოიყენება პრაქტიკული მეცადინებისათვის (შრომითი პრაქტიკულებისათვის) გაღრმავებული სწავლების საგნებში.

11. ამ ტიპის სკოლებში (კლასებში) კლასგარეშე აღმზრდელობითი მაუშაობა ხორციელდება არჩეული სპეციალობის სპეციალის გათვალისწინებით (ოლიმპიადების, კონკურსების ჩატარება, წრეობრივი მუშაობა, მეცნიერებასა და კულტურის მოღვაწეებთან შეხვედრები და სხვ.).

12. ამგვარ სკოლებში, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის დადგენილი სასწავლო კაბინეტების გარდა, უნდა იქნეს მოწყობილი იმ საგნების კაბინეტები, რომლებიც გაღრმავებული სწავლებისათვისაა არჩეული.

13. 1 კოლის ბიპლიონეევა, მისთვის გა თვალისწინებული წიგნფრის
გარდა, კომპლექტდება სასწავლო და სასუცვლო-პოპულარულია შრის
ტერატურით სკოლის პროფილის მიხედვაზ.

14. სკოლა მუდმივ საქმიან კავშირში, მი-ი პროფილის მქო-
ნე წარმოება დაწესებულებებთან.

იმ მასწავლის ბლებლების დასახმარებლად, ომლებიც ასწავლი-
ან გაღრმავებული სწავლების სპეციალური კურსის საფუძლებს
და აკრეთვე მოსწავლეებთან მეცადინეობის ჩასატარებაზად იწვე-
ვენ უნივერსიტეტების, პედაგოგიური ინსტიტუტებისა და სხვა
უმაღლესი სასწავლებლების პროფესიან-მასწავლებლებსა და სამე-
ცი იერო-საკვლევი დაწესებულებების თანამშრომლებს.

IV. პედაგოგური პერსონალი და სკოლის სხვა ცუშაკები

15. ცალკეული საქნების გაღრმავებული სწავლების სკოლების
მთელ საქმიანობაზე ხელმძღვანელობას ახორციელებს დირექტორი,
რომელიც ინიციება დადგნილი წესით.

16. სკოლის დირექტორის მთადგილე სასწავლო-აღმზრდელო-
ბითი მეშვიობის დარგში ინიშნება ქალაქისა და რაიონის განათლე-
ბის გაცყოფილების მიერ სკოლის დირექტორის წარდგენით იმ მა-
დალკვალიფიციურ მასწავლებელთაგან, რომელთაც აქვთ სკოლის
პროფილის შესაბამისი უმაღლესი სპეციალური განათლება.

მასწავლებლები, კლასების გარემონტი და სკოლის გარეშე აღმზა-
ღლობითი ბუშაობის ორგანიზატორი, უფროსი პიონერხელმძღვანელი,
სკოლის ბაზითოთევეკარი ინიშნებიან დადგენილი წესით.

17. ცალკეული საგნების გაღრმავებული სწავლების სკოლე-
ბის (კლასების) მასწავლებლები, როგორც წესი, თავიანთ კვალი-
ფიაციას იმაღლებენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
მასწავლებლთა დახუროვნების ინსტიტუტისა და მისი ფილიალე-
ბის მიერ მოწყობილ კურსებსა და სემინარებზე.

სკოლების სამმ. რთველოს

უფროსი რ. კანდელაკი

Министр просвещения СССР
„27“ марта 1974 г. № 31-М
Москва, М - 162, Шаболовка, 49
Тел. 232-03-54

Министерствам просвещения (народного образования) Союзных и автономных республик, краевым, областным и районным отделам народного образования, ректорам педагогических институтов

О стажировке молодых специалистов, окончивших высшие педагогические учебные заведения

В соответствии с постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 18 июля 1972 года № 535 „О мерах по дальнейшему совершенствованию высшего образования в стране“ и Положением о стажировке молодых специалистов, окончивших высшие учебные заведения, утвержденным Государственным Комитетом Совета министров СССР по вопросам труда и заработной платы, Всесоюзным Центральным Советом Профессиональных Союзов и Министерством высшего и среднего специального образования СССР в июне 1973 года, Министерство просвещения СССР разъясняет, что стажировка выпускников педагогических институтов вводится с 1974/75 учебного года по месту их распределения (преимущественно в общеобразовательных школах, во внешкольных учреждениях, профессионально-технических и педагогических училищах, в дошкольных и других учебно-воспитательных учреждениях) сроком на 10 месяцев, в течение которого молодые специалисты выполняют должностные обязанности и получают заработную плату согласно штатному расписанию.

Время стажировки включается в трехлетний обязательный срок работы молодого специалиста по месту распределения. Периоды длительного отсутствия на работе (в связи с

на
военные сборы и т. п.) в срок стажировки не засчитываются. В случае перерыва в стажировке срок её может быть продлен.

Молодые специалисты, получившие право самостоятельного трудоустройства, при поступлении на работу по специальности, полученной в вузах, проходят стажировку на общих основаниях.

Выпускники высших учебных заведений, не прошедшие стажировку по каким-либо причинам (служба в Вооруженных силах СССР, болезнь и др.), при поступлении на работу по специальности обязаны пройти стажировку в течение первого года работы.

От прохождения стажировки освобождаются молодые специалисты, зачисленные на должности стажеров-исследователей в научно-исследовательских учреждениях и высших учебных заведениях и на должности стажеров-преподавателей в высших учебных заведениях.

Молодые специалисты, получившие высшее педагогическое образование по вечерней или заочной формам обучения, имеющие к моменту окончания вуза стаж педагогической работы не менее одного года, могут быть также освобождены от прохождения стажировки с учетом характера работы по избранной специальности.

В период стажировки молодой специалист пользуется всеми правами и льготами, установленными для работников данного учреждения, занимающих аналогичные должности: несёт обязанности, возложенные на него трудовым договором и правилами внутреннего распорядка; выполняет функциональные обязанности по занимаемой должности, определенные уставом средней общеобразовательной школы, а также соответствующими положениями и инструкциями.

Молодой специалист проходит стажировку по индивидуальному плану, разработанному согласно программе стажировки и применительно к условиям работы в данном учебном заведении (учебно-воспитательном учреждении).

По истечении срока стажировки молодой специалист представляет письменный отчет, в котором отражается выполнение индивидуального плана, участие в научно-исследо-

вательской и методической работе, в общественно-политической жизни коллектива.

Общее руководство стажировкой осуществляется Министерствами просвещения (народного образования) союзных, автономных республик и ведомствами, имеющими в своем подчинении учебные заведения (учебно-воспитательные учреждения), в которых проходят стажировку выпускники педагогических институтов.

Республиканские министерства просвещения (народного образования) и ведомства ежегодно анализируют и обобщают результаты стажировки и доводят их до сведения Министерства просвещения СССР, широко используя для этого краевые, областные и городские отделы народного образования, управления по профессионально-техническому образованию, институты усовершенствования учителей.

Ответственность за проведение стажировки выпускников педагогических институтов по месту распределения возлагается в общеобразовательных школах, средних специальных и профессионально-технических учебных заведениях на директора или его заместителя по учебной работе. В дошкольных и внешкольных учреждениях — на заведующего (директора) или методиста.

Учреждения, где проходят стажировку молодые специалисты, организуют выпускников в соответствии с данной инструкцией и работ наивидуальными планами стажеров.

Директор (заведующий) или его заместитель (или методист) создает молодым учителям (воспитателям) необходимые условия для выполнения плана стажировки; знакомит стажера с учебным заведением (учебно-воспитательным учреждением), правилами внутреннего распорядка, педагогическим коллективом; назначает из числа лучших учителей (воспитателей) соответствующей специальности непосредственных руководителей стажировки и контролирует их деятельность (руководство стажировкой может осуществляться также директором школы (внешкольного учреждения) или его заместителем; в малокомплектных школах и детских дошкольных учреждениях, где отсутствуют специалисты с высшим обра-

зованием, руководство стажером осуществляется непосредственно работником аппарата района или гороно, методическим кабинетом или институтом усовершенствования учителей); утверждает индивидуальный план стажировки молодого специалиста; посещает отдельные уроки и воспитательные мероприятия, проводимые стажером; принимает участие в обсуждении педагогической и общественной деятельности стажера; ежегодно подводит итоги стажировки и разрабатывает мероприятия по её дальнейшему совершенствованию; отчитывается об организации, результатах стажировки с оценкой качества подготовки специалиста на комиссии подведению итогов.

Представители района, управления по профессионально-техническому образованию проводят инструктивную беседу со стажерами; контролируют руководство стажерами со стороны руководителя (или его заместителя); участвуют в подведении итогов стажировки.

Непосредственный руководитель стажировки молодого специалиста разрабатывает совместно с ним индивидуальный план работы и представляет его на утверждение директору (заведующему) или его заместителю (методисту); оказывает стажеру повседневную помощь в приобретении профессионально-педагогических знаний, умений и навыков, проводит с ним необходимую воспитательную работу; контролирует выполнению индивидуального плана стажировки; составляет развернутую характеристику молодого специалиста, которая отражает степень подготовки молодого учителя (воспитателя), полученные в ходе стажировки практические и организаторские навыки, активность в выполнении производственных знаний и участие в общественной жизни коллектива; представляет руководителю учебного заведения (дошкольного или внешкольного учреждения) предложения о дальнейшем совершенствовании стажировки молодых специалистов.

Для подведения итогов стажировки молодого специалиста городские и районные отделы народного образования совместно с учебными заведениями (учебно-воспитательными учреждениями) назначают комиссию, в состав которой входят: представителя района (гороно) или другого соответствующе-

го ведомства; руководитель учебного заведения (учебно-воспитательного учреждения) или его заместитель (методист детском саду), непосредственный руководитель стажера, представитель общественной организации. По возможности к работе комиссий привлекаются представители педагогического института, в котором обучался стажер.

Комиссия на основании отчета стажера, квалификационной характеристики руководителя (в присутствии стажера) и информации директора (или его заместителя) учебного заведения (учебно-воспитательного учреждения) или заведующего детским садом (или методиста) выносят решение о дальнейшем наиболее рациональном использовании учителя (воспитателя). При этом учитывается его политическая грамотность, теоретическая подготовка и морально-этические качества.

По итогам стажировки руководителем учреждения издается приказ о результатах прохождения стажировки молодым специалистом.

Материалы направляются в министерства и ведомства по подчиненности, а также в высшие учебные заведения, которые окончивали молодые специалисты.

М. Прокофьев

СОГЛАСОВАНО:

Начальник учебно-методического
управления по высшему образо-
ванию министерства высшего и
среднего специального образова-
ния СССР

А. Богомолов

12. 03. 1973 г.

Приложение

к Инструктивному письму от
27 марта 1974 г. № 21-М

УТВЕРЖДАЮ:

заместитель Министра
просвещения СССР

Ф. Паначин

20. 03. 1974 г.

П Р О Г Р А М М А

стажировки выпускника педагогического института*

I. Основные задачи стажировки

Задачами стажировки выпускников педагогического института являются:

приобретение практических навыков, необходимых для педагогической работы по занимаемой должности;

умение применять теоретические знания, полученные в педагогическом институте, в конкретной практической работе;

приобретение и совершенствование педагогических навыков воспитательной работы с детьми;

изучение передового педагогического опыта и дальнейшее освоение разнообразных методов и современных технических средств обучения, активизирующих познавательную деятельность учащихся;

выявление деловых качеств молодого специалиста в

* Выпускники университетов, направленные на работу в систему просвещения, проходят стажировку по данной программе.

II. Содержание стажировки молодого учителя

В процессе стажировки молодой учитель должен обнаружить степень владения политическими знаниями, знаниями в области психологии и педагогики, своего предмета, методикой преподавания школьного предмета и воспитательной работы.

За время прохождения стажировки молодой учитель должен проявить себя во всех важнейших формах работы учителя.

а) Учебная работа

Стажер должен:

изучить принципы перспективного и текущего планирования учебно-воспитательного процесса в школе и принять посильное участие в планировании работы школы;

в течение учебного года планировать учебно-воспитательную работу по своему предмету;

разрабатывать поурочные планы и представлять их на утверждение своему руководителю;

планировать внеклассную работу в соответствии с планом воспитательной работы школы;

в учебной работе на уроке использовать различные методы, методические приемы, формы и средства, активизирующие познавательную деятельность учащихся (рассказ, беседа, лекция, лабораторное занятие, руководство самостоятельной работой учащихся, эксперимент, демонстрация, использование учебного кино, телепередачей, магнитофонных записей и т. д.);

оказывать индивидуальную помощь учащимся по своему предмету;

организовывать и проводить внеклассную работу по предмету в форме фронтальной (экскурсий, просмотр учебных научно-популярных фильмов, конференций, лекций и др.), групповой (кружок, олимпиада, туристский поход, диспут и др.) и индивидуальной работы с учащимися;

принимать участия в организации и проведении факультативных занятий (желательно руководство и проведение какого-либо факультатива или нескольких его занятий);

участвовать в оформлении кабинетов школы и в организации работы в них учащихся;

активно участвовать в организации одного из общешкольных мероприятий по своему предмету (тематический вечер, юбилейные дни, день здоровья, день птиц, праздник урожая и др.);

б) Методическая работа

Стажер—молодой учитель;

входит в состав школьного и районного методических объединений и принимает активное участие в их работе;

с помощью своего руководителя выбирает и разрабатывает одну методическую тему и пишет по ней реферат; реферат обсуждается на заседании школьного или районного методических объединений;

изучает лабораторное оборудование, технические средства обучения и наглядные пособия школы с последующим использованием их в учебной работе;

посещает уроки опытных учителей по своему предмету, участвует в анализе; изучает педагогический опыт одного из высококвалифицированных учителей школы;

за время стажировки дает не менее 2-х открытых уроков;

проводит анализ знаний учащихся, используя различные формы вопроса (контрольные работы, зачеты, устный индивидуальный и фронтальный опросы и др.); оформляет результаты в соответствии с планом работы школы;

систематически знакомится с педагогической и методической литературой и участвует в ее обсуждении.

в) Работа классного руководителя

Стажер должен выполнять работу классного руководителя*).

*.) В случае непредоставления стажеру должности классного руководителя, он выполняет функции помощника классного руководителя.

Для этого стажер:

изучает состав класса (документацию, состав родительской группы и др.) и индивидуальные особенности учащихся, составляет психолого-педагогическую характеристику класса и предоставляет ее своему руководителю;

на основе изучения состава класса добивается единства педагогических требований к учащимся со стороны учителей и родителей;

организует детский коллектив с учетом возрастных и психологических особенностей, добивается сплоченности, активности, инициативы и творчества у учащихся;

проводит классные собрания, участвует в сборах пионерских отрядов и комсомольских собраниях.

проводит мероприятия, направленные на расширение культурного кругозора и укрепления здоровья учащихся (посещение театра, музея, выставки, водного бассейна, прогулки в лес, спортивные мероприятия и др.);

в соответствии с общешкольным планом организует шефскую работу;

организует различные формы общественно-полезного труда учащихся (участие в деятельности ученических производственных бригад, школьных лесничеств, студенческих строительных отрядов, мероприятий районного и городского масштабов);

организует профориентационную работу среди учащихся и принимает в ней непосредственное участие;

работает с родителями учащихся: поддерживает с ними регулярную связь, проводит родительские собрания, организует лекции для родителей на педагогические темы.

III. Содержание стажировки выпускника факультета дошкольного воспитания

Стажировка выпускников факультетов дошкольного воспитания проводится в детских дошкольных учреждениях, отделах народного образования, в педагогических училищах

Стажер выполняет весь объем работы в соответствии с за-
нимаемой должностью.

Стажировка в детских дошкольных учреждениях включает:

Развитие навыков планирования воспитательного процесса с детьми дошкольного возраста;

умение самостоятельно проводить разнообразные виды воспитательной работы, опираясь на знания детской психологии, дошкольной педагогики, возрастной физиологии и частных методик;

Применение различных методов, направленных на творческое решение задач коммунистического воспитания и всестороннее развитие детей.

За время стажировки молодой специалист должен научиться проводить различные воспитательные мероприятия с дошкольниками (экскурсий, вечера досуга, встречи старших детей с младшими и др.).

Стажер должен уметь анализировать обобщать передовой педагогический опыт, принимать участие в работе педагогических совещаний, регулярно проводить работу с родителями, организовывать родительские собрания, коллективные и индивидуальные беседы и консультации в учреждении при посещении детей на дому и др. За время стажировки молодой воспитатель готовит один-два реферата по проблемам дошкольного воспитания.

При прохождении стажировки в районных (городских, областных) отделах народного образования молодой специалист по дошкольному воспитанию овладевает навыками планирования и проведения методической работы, организации деятельности детских дошкольных учреждений, участвует в организации повышения квалификации воспитателей, изучает и обобщает передовой опыт дошкольного воспитания и представляет реферат по одной из проблем дошкольного воспитания.

При направлении выпускника факультета дошкольного

воспитания на работу в педагогические учреждения в период стажировки он выполняет все обязанности преподавателя; проводит различного типа занятия, дает не менее двух открытых уроков, участвует в работе методических комиссий, в обсуждении занятий других преподавателей, ведет воспитательную работу с учащимися, изучает передовой педагогический опыт, представляет один-два реферата по проблемам дошкольного воспитания.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
 1974 წლის 17 აპრილის ბრძანება № 321 -

1974 წლის IV კვარტალში სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო
 სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების სასურსათო
 პროდუქტებით წომარაგებისა და აღსაზრდელობა კვების
 მდგომარეობის შესახებ

აღვილებზე ჩატარებული შემოწმებებითა და განათლების სა-
 მინისტროში შემოსული მასალებით იჩვევა, რომ ამ ბოლო დროს
 სკოლა-ინტერნატებისა, საბავშვო სახლებსა და სპეციალურ სკოლა-
 ინტერნატებში მნიშვნელოვნალ გაუმჯობესდა აღ საზრდელთა კვება.
 სავაჭრო ორგანიზაციები მეტი პასუხისმგებლით ეკიდებიან ინ-
 ტერნატული დწესებულებების კვების პროდუქტებით მომარაგების
 საქმეს.

დამაკმაყოფილებლადაა დაყენებული ს.სურსათო საქონლით
 მომარაგება და აღსაზრდელთა კვება გურჯაანის, კაჭირების, თბი-
 ლისის ფიზიკა-მათემატიკურ ატენისა და თეორი წყაროს სკოლა-
 ინტერნატებში, კარდანახის, ონის, თელავის, ჩოხატაურისა და ეწე-
 რის საბავშვო სახლებში, მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, რესპუბლიკის. მთელ
 მაგრამ, მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, რესპუბლიკის. მთელ
 რიგ სკოლა-ინტერნატება და საბავშვო სახლებში ვერ. კიდევ სა-
 თანადო სიმაღლეზე არ დგის აღსაზრდელთა კვების საქმე, იგი
 ერთფეროვანია და არ შეესაბამება დადავნილ ნორმებსა და სახე-
 ებს. დირექტორები. მათი მოადგილეები, ექიმები და მზარეულები
 სათანადო პასუხისმგებლით არ ეკიდებიან მენიუს შედგენასა და
 თითოეული ბავშვის კუთვნილი პროდუქტების გაანგარიშების საქ-
 მეს. ხშირად მენიუში არ გამოჰყავთ მხა კერქების გამოსავლიანო-
 ბა და კალორიულობა, რაც შეუძლებელს. ხდის იშის დადგენას,
 ლებულობს თუ არა თითოეული აღსაზრდელი დღიური ნორ-
 მით გათვალისწინებულ კალორიებს.

ზოგიერთი რაიონის სავაჭრო ორგანიზაციები არარითმულა ა

ამარავებენ სკოლა-ინტერნატებსა და საბავშვო სახლებს პროდუქტებით: მაგალითად, ახმეტის, განთიადის № 1 სკოლა-ინტერნატების ტებს, ქობულეთის სატყეო სკოლა საჩატორიცმეს, კოჯორის № 1 და № 3 საბავშვო სახლებს რაზოდენიმე თვის განმავლობაშია ას მიღლიათ ყველი, ახალი რძე, ლობით; სიუნალის დამზარე სკოლა-ინტერნატი იშვიათად ლებულიბს ახალ ხორცს, თევზისა და ა შ.

ლენინგრადის სკოლა-ინტერნატის 1973 წლის IV კვარტალში სავაჭრო ორგანიზაციებმა დაკალეს ახალი ხალი—3118 კვ; თევზი—483 კვ; ბასტიურის სკოლა-ინტერნატი—445 კვ კარტოფილი; 1890 კვ ბასტიური, 3750—კვერცხი; კაჭაჭეთის სკოლა-ინტერნატი—3300 კვ—2600 კვ, ახალი ხალი—2222 კვ, თევზი—641 კვ. მცენარეული ზეოთ—99 კვ (60%), კვარცხი—5105 ცალი (60%).

აღ' ანიშნავია ის გარემობაც, რომ ზოვჯერ ადვილი აქვს აღსაზრებებზე გასაცემი პროდუქტების მითვისებას, მაგალითად: თბილისის ს ბავშვო სახლში შეფ-მშაბრეულია აუსაზრელებს დააკლო 400 გრ კარაქი, ხოლო ღრადის სკოლა ინტერნატში—530 გრამი.

სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების ერთი ნაწილი დარღულად არ აღვენს განათლების სამინისტროში ცნობები კვების პრინციპების ათვისების შესახებ. 1974 წლის 10 იანვრამდე წარმოსადგენი ცნობები 4 თებერვლისათვის, წარმოდგენილი არ ჰქონდა: ა ალციხის № 1, ახმეტის, ბაბუშერის, რუსთავის, კირნათის სკოლა-ინტერნატებს, ხალო მეტრიას, აზალქალაქის, ინგირისა და ცხინვალის სკოლა-ინტერნატ ბს—14 თებერვლისათვეს.

აღნიშნულ ნაკლოვანებათა გამოსწორების მიზით,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დაევალოს სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და დასპეციალური სკოლა-ინტერნატების დირექტორებს:

ა) სისტემატური კონკროლი დაწესონ სამშაბრეულოს მეშაობაზე, ზუსტი დანართების თითოეული კერძის გამოსაელიანობა და კარითაულობა, მაღწიონ ისა, რომ აღსაზღელები უკლებლივ დებულობდნენ დიდიერი ხორმით გათვალისწინებულ უაუგას;

ბ) ადვილობრივი ხელმძღვანელი ორგანოების დამზარებით გადამჭრები ზომები მიღონ სავაჭრო ორგანიზაციების მიერ სკოლა-

ინტერნატებისა და საპავშვო სახლების მომარაგების საქმეში და მიაღწიონ გამოყოფილი მუშაორთობა
ვებული შეფერხების აღსაკვეთად და მიაღწიონ გამოყოფილი მუშაორთობა;
სათო ფონდების სრულად ათვისებას;

გ) ყოველი კვარტალის დამთავრებისან არაუგვიანეს 10 დღისა
განათლების სამინისტროს სამართლის განმარტებებით წარმოუდგი-
ნონ ცნობები გვების პროდუქტების ათვისების შესახებ;

(დ) სათანადო ლონისძიებაზე განახორციელონ კვების ბლოკები-
ში სანიმუშო სისუფთავისა და წესრიცვის დასამყარებლად. უზრუ-
ნველყონ ისინი გამდრნარე ცხრილი წყლითა და საჭირო ტექნიკური
მოწყობილობით, ცნევრტარითა და ჭრუჭლეულობით;

ე) აღსაზრდელი კვების გამრავლების ახალი ხა-
ლითა და ბოსტნეულით უკეთ უზრუნველყოფის მიზნით, რადიკა-
ლურად გაუმჯობესონ სკოლა-ინტერნატებისა და საპავშვო სახლები.
თან პრეზენტაციის დამზარე მეცნიერებების მუშაობა.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასერ განათლების მინისტრებზე,
სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების
განყოფილებათა გამეცება:

ა) ადგილობრივი პარტიული და საჩქოთა ორგანოების დახ-
მარებით გადამჭრელი ზომები მიიღონ სკოლა-ინტერნატებისა სა-
ბავშვო სახლებისა და პრეციალური სკოლა-ინტერნატების სასურ-
სათო პროდუქტებით მომარაგების საქმეში აჩვებულ ნაკლოვანება-
თა გამოსახულებლად;

ბ) პრეზიდენტული შეისწავლონ ინტერნატულ დაწესებულებებ-
ში აღსაზრდელი კვებით უზრუნველყოფის მდგომარეობა, შემო-
წერ გირ მასალები განახილონ კოლევებისა და განათლების საბჭოების
სხდომებზე და გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა გამოსახულებლად
დასახონ ქმედითი ლონისძიებანი.

3. ეთეოვოს-საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროსა და
ცეკვშირს ქმედითი დახმარება იღმოუჩინონ სკოლა-ინტერნატე-
ბისა და საბავშვო სახლებს კვების პროდუქტებით მომარაგების
საქმეში.

4. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართვე-
ლომ პერიოდულად შეისწავლოს სკოლა-ინტერნატებისა და საბა-
ვშვო სახლების სასურსათო პროდუქტებით მომარაგებისა და აღსა-
ზრდელთა კვებით უზრუნველყოფის მდგომარეობა და მის შესა-
ხებ მოახერხოს კოლევებს.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო
როს კოლეგიის 1974 წლის 4 აპრილის და-
დგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ, ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის დაწყების

18 აპრილი, 1974 წ.

XXII რესპუბლიკური სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციის
შედეგების, ე. თხე საკავშირო, პედაგოგიური კითხვებისა“
და XXIII რესპუბლიკური კრენერენციისათვის წადების
შესახებ

XXII რესპუბლიკური სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციის
მეტი მამრთველობის პირობებში, ორგანიზებულად და მაღალ
მეცნიერულ-იურიდიკურ დონეზე ჩატარდა.
აფხაზეთისა და აჭარის ას.რ, სამსრეთ რსეფის ავტონომიუ-
რი თლის, ქ. თბილისის, ქ. ქუთაისისა და რესპუბლიკის სხვა
რაონებისა და ქალაქების აღვილიბრივ „პედაგოგიურ კითხვებზე“
წაკითხულ იქნა 700 მდე მოხსენება, რომელიაგან XXII რესპუბლი-
კური სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციისათვის შეატარა 2000,
კური სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციისათვის შეატარა 686 მოხსენება.
ხოლო კონფერენციისა და წესრიგში შევიდა 686 მოხსენება.
ძნიშვნელობებად გაიზარდა კონფერენციაში სოფლის სკოლის
მასწავლებელთა მონაწილეობა, მოხსენებათა ნახევარი წარმოდგე-
ნილია სოფლის სკოლებიდან.

კონფერენციაში ჩატარდები მიერთვია იმ ამო-
ცარებს, რომლებიც სკოლისა და, საერთოდ, სასწავლო-სააღმზე დე-
ლო დაწესებულებების წინაშე დგას მიმდინარე მე-9 ხეთულებში,
სერიოზული სხველობა გაიმართა ახალი პროგრამებით სწავლების,
საყოველთაო საშეალო გინოლების ანთარცელების, სწავლა-აღ-
ზრდით პროცესის გაუმჯობესების, მოსწავლეთა აქტივობისა და
ცოდნის დონის ამაღლების, დაწყებითი განათლების, მოსწავლეთა
კომისიისტური აღზრდის, სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა აღზრდის,
მოსამზადებელი კლასების, მუშაობის, შრომითი პოლიტიკური
სწავლებისა და მოსწავლითი პროფორმანტულის, ფიზიკური აღზ-

რდის, მხატვრული აღზრდის, მოზრდილთა განათლების, სპეციალური-სკოლების მუშაობის, სკოლა-ინტერნატებისა და განაცნობის ლიცებული დღის სკოლებში სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის უფლებითობა პიონერულ-კომუნისტული, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობისა და სასკოლო ბიბლიოთეკების მუშაობის საკითხებზე.

წელს პირველად შეიქმნა დაწყებათი კლასებში რესული ენის სწავლების მეთოდიებისა და სასკოლო ბიბლიოთეკების სექციები, ხოლო დეფექტოლოგიის სექცია გაიცო 4 ქვესექციად.

კონფერენციის მუშაობაში აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ქ., თბილისის, ქ. ქუთაისის, ქ. ზუგდიდის, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ, სამხრეთ-ოსეთის აეტონომაჟრი თლქის, აბაშის, ამბროლაურის, გორის, გურჯაანის, დუშეთის, ზესტაფიონის, ზუგდიდის, ქარელის, ქახვის, ლაგოდეხის, ლანჩხეთის, მარანიძის; მარაკოვსკის, ორჯონიშვილის, საგარეჯოს, სამტრედიის, სიღნაღის, თელავის, თერჯოლის, ხაშურის, ცაგერის, წყალტუბოს, ჩოხატაურის რაიონების სკოლებისა და განათლების ორგანოების მუშაკებმა, პედაგოგიკის მეცნიერებათა ინსტიტუტის, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტისა და მისი ფილიალების, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, ა. ს. პუშკინის სახელმწიფო სკოლების პედაგოგიური, უცხოური ენების, ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტების, პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის მეცნიერ-თანამშრომლებმა, პროფესორ-მასწავლებლებმა და მეთოდისტებმა, განათლების სამინისტროს პარატის მუშაკებმა..

საგრძნობლად გაძლიერდა ყურადღება პედაკოგიური კიახევები-ადგი ქ. ჭიათურაში, ქ. გორში, აღიგნის, ახალქალაქის, ახალციხის, დუშეთის, ქარელის, ქახვის, ლაგოდეხის, ლანჩხეთის, წალენჯიის, წულუკიძის რაიონებში, რომლებიც იღრე პასურობას იჩენდნენ. აღნიშნუს ლიასია აგრეთვე ცალკეული სკოლები, რომლებმაც რესპუბლიკურ კონფერენციაზე ბევრი და მაღალხარისხობანი მოხსენება წარმადგინეს (ძახარაძის მე-2, საგარეჯოს მე-2, თბილისის 55-ე, ხაშურის მე-3, რესპუბლიკური ექსპერიმენტული სკოლები და ბრონშეულის სკოლა-ინტერნატი).

XXII რესპუბლიკური სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციის ორგანიზებულად და მაღალ დონეზე ჩატარებისათვის დიდი მუშაობა გასწია ი. გოგება შვილის სახელმწიფო პედაგოგიკის მეცნიერებათა ინსტიტუტმა, რომლის მეცნიერ-თანამშრომლებმა საჭირო დახმარება გაუწიოს მასწავლებლებსა და განათლების დარგის სხვა

მუშაკებს თემატიკას შერჩევასა და მოხსენებების მომზადებაში. ა. 230/ აქტიური მონაწილეობა მიღების კონფერენციის მომზადების მიზანისა მუშაობაში საქართველოს სსრ კეთილგვიერ თაზოგდოების ცენტ- რალურმა საბჭომ და მისი სექციებმა.

კონფერენციის პლანარელი სჩდომები ჩატრდა ვ. დ. ზაის სა- სახლეში, რამ-ც შექნა პირობა, მათ მუშაობაში მონაწილე იბბ მიეღო ქ. თბილისის სკოლებს ბევრ მეშვეობა და კვინი სსღომაზე მოსმერილ იქნა სექციური მიერ რეკომენდებული სამი საინტერესო მოხსენება.

მიერებული ამ სა კონფერენციის მეშაობაში ადგილი ჰქონ- და ხარებებსაც ამ ღონისძიებაში მონაწილეობა კვლავ არ მაუ- დიათ ასპექტის, მივდანოვ ის, დმანისის, მ რნეეჭის. მესტიის, ლიალის რაიონების სკოლების მასწავლებლებს, სავარიონლად შეა- სუსტეს მეშაობა და მოხ ენებები არ გამოგზავნეს გვერდიკორის, ლენტრისა და ჩხოროშვილს რაიონებმა.

კვლავ აარადამკაყოფებული იყო ქ. თბილისის სკოლების მასწავლებელთა და ხელმძღვანელთა მონაწილეობა სექციების მე- შაობაში.

ადგილობრივ საორგანიზაციო კომიტეტებს პედაგოგიკის მე- ცნიერება ია ინსტრუტისათვის წელსაც ათ გამოგზავნაზ მოხსე- ნებით ბარათები ადგალებზე ჩატრაქული კითხვების შედეგების შესახებ, ბევრმა დიდი დაგვიანებით გამოგზავნა კონფერენციისათ- ვით, რეკომენდებული მოხსენები; რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტში შემოსულ ბევრი მოხსენება სათანადოდ არ იყო გა- ფორმირებული.

კვლავ ნაკლები ყურადღება ექცევა ადგილებზე პედაგოგიური კითხვების სანიმუშო თემატიკას, რის გამ იც ნაკლები დატვირთვით მეშობდნენ პიონერული და კომკავშირული მუშაობის, ფიზიკური აღზრდისა და სასკოლო პიგიენია, რუსულ სკოლებში რუსული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდების, გეოგრა- ფიის სწავლების მეთოდების, ბიოლოგიის სწავლების მეთოდი- კის სექციები. სექციებში წასაკითხად შერჩეული მოხსენებების სი- მისამართის 1972 წლის 21 აპრილის № 250 ბრძანების შესაბა- მისად, მაქსიმალურად შემცირდეს განსახილველ მოხსენებათა რაო- დენობა. ამავე დროს ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმაზე,

რომ უზრუნველყოფილ იქნეს ადგილობრივ „პედავაგიურ კონფერენცია“ ში“ მონაწილე თა მაქსიმალური მასობრიობა.

რაინ ული, საჭალიქი, საილქი, რესპუბლიკური „პედავაგოგი-რი კითხვების“ მეორაუ საქავშირო „პედავაგიური კითხებისა“ და XXIII ჩემპიუბლიკური საუცნიერ-პედავაგოგიური კონფერენციის საინაუროდ მ მხადებისა და და ჩატარების უზრუნველყოფად,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამრეწეო ოსეთის ა/ო, რაიონებისა და ქალაქების განათლების გან-ყოფილებებმა, საქართველოს სსრ პედავაგიური საზოგადოების შე-საბ.მის განყოფილებებთან და მასწავლებელთა დახელოვნების ინს-ტიტუტის აღვიაობრივ ფილიალებთან ერთად, აქედანვე გაშალონ ფართო მუშაობა 1975 და 1976 წლების იანვრის „პედავაგიურ კითხებში“, მასწავლებელთა მასობრივად ჩაბმის უზრუნველსაყ-ფად. იუნიშნული „პედავაგიური კითხების“, მეოთხე საჭავშირო „პედავაგიური კითხებისა“ და XXIII ჩემპიუბლიკური სამცნიერო-ცედავაგოგიური კონფერენციისათვის მზადების პერიოდში გან-საკუთრებული ყურადღება, დაუთმონ მოწინავე სკოლებისა და მას-წავლებლების შემოქმედებით ინიციატივისა და თაოსნობის განვი-თარებას, მათი გამოცდილების ანალიზსა და განზადებას;

2. „მასიან დაკავშირებით, რომ მეოთხე საქავშირო „პედა-ვაგიური კითხები“ ეძღვნება პრიბლემას „სკოლის, ოჯახისა და საზოგადოების თანამეკობრობა მოწავლეებისა და ახალგაზრდების აღზრდის სექტეში“, განკუთხებული ყურადღება დაუმონ ამ პრიბლემიდან გმომტანარ თემატიკურ დამტავებას“;

3. გაზარდონ მიმოხვერებლობა ჩემპიუბლიკურ სამცნიერო-ცედავაგიური კონფერენციება და საქავშირო კითხებშე გარავზნები მოხსენებებისადმი.

4. ი. გოგებაშვილის სახელობის პრდავაგიურის ინსტიტუტმა:

ა) უახლოეს დრუში გამრავლოს და იდგილებზე დააგზავნოს მე-4 საქავშირო „პედავაგიური კითხების“ თემატიკა, უზრუნველყ-უას აგვილიბრივ „პედავაგიურ კითხებში“ მასწავლებელთა მასო-ბრივი მანაშილება;

ბ) სისტემატური და ქმედითი დახმარება გაეწიოს განათლე-ბის აღილობრივ ორგანოში „პედავაგიური კითხებისათვის“ მახ-სენებების მაღალხარისხოვნად მომსადებაში, რესპუბლიკურ, საოლ-

ქო, საქალაქო და რაი-ნულ კითხვებზე მიავლინოს თავისი წარმო/ გრაფიკული გადაწყვეტილები;

გ) კიდევ უფრო გაზარდოს მომთხოვნელობა მოხსენებების მაღალი. მაქსიმალურად შეამციროს შერჩეული მოხსენებების რაოდენობა და უზრუნველყოს სექციებში მოხსენებათა ყოველმხრივი და საფუძვლითი განხილვა;

ღ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციო მეოთე საქავშირო „პედაგოგიური კითხვებისათვის“ მოხსენებათა შერჩევას, მათ სამართლო დამუშავებასა და საკავშირო საორგანიზაციო კომიტეტისათვის დროულად გადაგზავნას;

5. გაზეთ „სახა_ხო განათლების“, უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ და მეთოდიკური უურნალების რედაქციებმა გამოაქვეყნონ მოწონებული მოხსენებები და სისტემატურად გააშექმნ მეოთხე საკავშირო „პედაგოგიური კითხვებისათვის“ აგრეთვე XXIII რესპუბლიკური კონფერენციისათვის მზადების მიმღინარეობა;

6. ასპინძის, ბოკლანდოვის, დარიასის, მარნეულის, მესტიის, წალკის, გეგეჭკორის, ლენტეხისა და ჩხოროწყუს რაიონების განათლების განყოფილებათა გამეცებს ამხ. ამხ. ს. მამუკაშვილს, ხ. თუმანიანს, მ. თბაგარს, ი. გვიდაროვს, ნ. გუჯეჯიანს, ქ. მიქა-ძეს, შ. ცანავას, ჯ. ონიანს, ე. როზონაიას კონფერენციის მზადებასა და ჩატარებაში მასწავლებელთა და განათლების სხვა მუშაქო- ჩამშის საქმისა მი არასაქმაუყურადღებისათვის მიეთითოთ.

7. XXII რესპუბლიკურ სამეცნიერო-პედაგოგიურ კონფერენციიაზე წარმოდგენილი საუკეთესო მოხსენებებისათვის დაჯილდოვ-დეს I ხერისხის დიპლომით—103 კაცი (იხ. დანართი № 1), II ხ.რისხის დიპლომით—234 კაცი (იხ. დანართი № 2), ხოლო კონფერენციის დაზარჩენ მონაწილეებს გამოცეხადოთ მაღლობა.

8. განათლების აღვი ლობრივმა ორგანოებშა პედაგოგიური საზოგადოებისაგან მიღებული ტურისტული საკურურების განაწილებისას პირველ რიგში გაითვალისწინონ კონფერენციის აქტიები მონაწილეები.

9. ამ ბრძანების შესაულებაზე კონკრეტი დაევალოს ჩემს მოადგილეს ავხ. ქ. მაჭარაშვილს.

საქ. სსრ განათლების

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

დანართი № 1

დაჯილდოვანი I ხარისხის დიპლომით

1. პბ ჩამიშვილი შ.—თელავის რაიონის რუის ვირას სკოლის
მასწავლებელი.

2. აბსაცა დ.—ზეგდიდის მე-5 სკოლის დი-ექტორი,
3. ამანაშვილ ნ.—იბილისის 57-ე სკოლის მასწავლებელი,
4. აფხაზავა ი.—ქობულეთის რ. ჩაქვის სკოლის დირექტორი,
5. ბაბალიკაშვილი გ.—აბილისის 68 ე სკოლის მასწავლებელი,

6. ბაბუაძე თ.—იბილისის 58-ე სკოლის მასწავლებელი,
7. გაიგაჩევა პ.—სოჭუის № 1 ბიგა-ბაღის აღმნიშვნელი,
8. ბიჭაძე ა.—აბალისის 47-ე სკოლის მასწავლებელი,
9. ბერიძე ი.—ორუელისის რ. ფარცხნისის სკოლის მასწავლებელი,

10. ბერძე ი.—რესპუბლიკური ექსპერიმენტული ბაგა-ბაღის აღმზნდელი,

11. ბერძელი ი.—თბილის საღმრს 23-ე სკოლის მასწავლებელი.

12. ბერჭულაძე ნ.—მახარაძის მე-2 სკოლის ბიბლიოთეკარი,
13. გ ბასონია ლ.—სოხემის მე-14 სკოლის მასწავლებელი,
14. ვერდელბერგი ლ.—ბათუმის მე-10 სკოლის მსწავლებელი,

15. გელაძე ლ.—თბილისის 1-ლი დ. მამარე სკოლის პედაგოგი,

16. გვალივა მ.—რეაქ. ექსპერიმენტული სკოლის მასწავლებელი,

17. გიგანციშვილი გ.—ოჩამჩირის მე-2 სკოლის მსწავლებელი,

- საქონლის
მასწავლებელი
18. გლადჩენკო ნ.—ტუგარჩელის მე-4 სკოლის ბაბლიონების
გამზე,
19. გოგიტიძე ჯ.—თბილისის 55-ე სკოლის მასწავლებელი,
20. გოგიშვილი ნ.—თბილისის 43-ე სკოლის მასწავლებელი,
21. გოლერძიშვილი მ.—თბილისის მე-4 სკოლის მასწავლე-
ბელი,
22. გოზალოვ თ.—ცხინვალის მე-4 სკოლის მასწავლებელი,
23. გოლეთაანი რ.—ონის რ. ცხმორის 8 წლ. სკოლის მას-
წავლებელი,
24. გონდაურ დ.—თბილისის 77-ე სკოლის მასწავლებელი,
25. გორგუნოვ ე.—გუდაუთის მე-4 სკოლის მასწავლებელი,
26. გოცირიძე გ.—ქუთაისის 24-ე სკოლის მასწავლებელი,
27. გოძაშვილი ნ.—გურჯაანის რ. ველიციხის სკოლის
მასწავლებელი,
28. გულდამაშვილი თ.—თბილისის 53-ე სკოლის მასწავლე-
ბელი,
29. ესაზთა ნ.—თბილისის რეპუბლიკური № 1 ბაგა-ბაღას
გამზე,
30. ვასაძე მ.—ბათუმის საღამოს 1-ლი სკოლის მასწავლე-
ბელი,
31. ზედელაშვილი ლ.—თბილისის 55-ე სკოლის მასწავლე-
ბელი,
32. თაბაგარი ლ.—წითელწყაროს მე-2 სკოლის მასწავლე-
ბელი,
33. თელია მ.—თბილისის საღამოს მე-5 სკოლის მასწავლე-
ბელი,
34. თორედა ნ.—ცხაჭაიას რ. ნოსირის სკოლის მასწავლე-
ბელი,
35. თოფურია ქ.—თბილისის 154-ე სკოლის მასწავლებელი,
36. იშერენკო ე.—სოხუმის მე-17 სკოლის მასწავლებელი,
37. კაიშაური ლ.—დუშეთის რ. ფასანაურის საბ. ბაღის აღ-
მზრდელი,
38. კალანდაძე იზ.—ქუთაისის 33-ე სკოლის მასწავლებელი,
39. კაპანძე გ.—ლავოდების რ. ვარდისუბნის სკოლის მა-
სწავლებელი,
40. კილაძე მ.—გრიჭეულას სკოლა-ინტერნატის აღმზრდელი,

- 2020 წლის მარტის 26-ით
41. კიტეიშვილი გ.—რესპ. ექსპერიმენტული სკოლის მასწავლებელი,
42. კოტრაკ ქ. ლ.—თბილისის 141-ე სკოლის მასწავლებელი,
43. კოჭლაშვილი ნ.—გორის რ. ზერტის სკოლის მასწავლებელი,
44. კურტანიძე ა.—ოჩივლისის რ. მოლითის სკოლის მასწავლებელი,
45. კუხალეიშვილი ლ.—ოჩიმისის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
46. ლაბახუა ლ.—სოხუმის მე-20 სკოლის მასწავლებელი,
47. ლალიძე ეკ.—თბილისის ყრუ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატის პედაგოგი,
48. ლექავა მ.—სამტრედიის რ. დილი ჯიბაიშის სკოლის მასწავლებელი,
49. ლომიძე ო.—თბილისის 55-ე სკოლის დირექტორი,
50. ლორა ღ.—რესპ. ექსპერიმენტული სკოლის მასწავლებელი,
51. მაზიაშვილი ე.—თბილისის 140-ე სკოლის მასწავლებელი,
52. მალაზონია ს.—ბათუმის საღამოს 1-ლი სკოლის დირექტორი,
53. მანაგაძე მ.—ქუთაისის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
54. მანელიშვილი ფ.—ქობულეთის რ. ლელვას სკოლის მასწავლებელი,
55. მანჯვალაძე ია—რესპ. ექსპერიმენტული სკოლის მასწავლებელი,
56. მელაძე ლ.—წულუკიძის რ. მათხოვის სკოლის დირექტორის მოდგინე, მოდგინე,
57. მესხი მ.—ხაშურის მე-3 სკოლის მასწავლებელი,
58. მოდებაძე ზ.—ქუთაისის განათლების განყოფილების ინსპექტორი,
59. მონიავა ა.—თბილისის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
60. მორუსოვა ი.—ტყვარჩელის მე-6 სკოლის მასწავლებელი,
61. მშვილდაძე ზ.—თბილისის 47-ე სკოლის მასწავლებელი,
62. ნადირაძე ქ.—ქუთაისის 21-ე სკოლის დირექტორი,
63. ნათიძე გ.—გურჯაანის რ. მელაპანის სკოლის დირექტორი,

64. ნალბანდიანი მ.—თბილისი, 25-ე სკოლის მასწავლებელი,
 65. ნეშტენვერიძე ქ.—მეროლაურია რ. ჩორჯვის სკოლის
 დირექტორი,
 66. ნიურა ე. ნ.—ქუთაისის 21-ე სკოლის მასწავლებელი,
 67. რ. ს. პოვი ლ.—მახარაძის საღამის სკოლის დირექტორი,
 68. პატარიძე ნ.—ქუთაისის რკინიგზის მე-11 სკოლის მასწავ-
 ლებელი,
 69. რაფაელ გ.—სოხუმის მე-11 სკოლის მასწავლებელი,
 70. რ. ხაძა იზ.—ქუთაისის მე 18 სკოლის მასწავლებელი,
 71. სამიშვალი ნ.—რესპ. ექსპერიმენტული სკოლის მასწავ-
 ლებელი,
 72. სამარა ა.—თბილისის 81-ე სკოლის მასწავლებელი,
 73. სივცოვი ი.—თბილისის 31-ე სკოლის მასწავლებელი,
 74. სინაურიძე დ.—ქუთაისის მე-9 სკოლის ბიბლიოთეკის
 გმმი,
 75. სულავა ეკ.—ქუთაისის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
 76. სულამიანიძე თ.—ქუთაისის 8 წლ. სკ.-ინტერნატის აღ-
 მზრდელი,
 77. ფრიდელიძე ლ.—გადაბნის რ. დიდი ლილოს სკოლის
 მასწავლებელი,
 78. ქამაშე ა.—ხულოს სკოლა-ინტერნატის მასწავლებელი,
 79. ქართველიშვილი ლ.—მახარაძის მე-2 სკოლის მასწავლე-
 ბელი,
 80. ქართველიშვილი ჭ.—წულუსიძის რ. ღვევის სკოლის
 მასწავლებელი,
 81. ქურციკ ქ თ.—თბილისის გან. დღის მე-2 სკოლის დი-
 რექტორის მოადგილე,
 82. ყირიმელაშვილი მ.—თბილისის 87-ე სკოლის მასწავლე-
 ბელი,
 83. ყიფიანი ნ.—რესპ. ექსპერიმენტული სკოლის მასწავლე-
 ბელი,
 84. ყიფშ. ქ ე.—თბილისის საღამოს მე-18 სკოლის მასწავ-
 ლებელი,
 85. ყუჩაშვილი ც.—ბოლნისის საშუალო სკოლის მასწავლე-
 ბელი,
 86. შავგულიძე შ.—ქუთაისის 1-ლი სკოლა-ინტერნატის
 მასწავლებელი,

შ7. შაფთოშვილი შ.—გორის რ. კარალეთის სკოლის მასწავლებელი,

ვარდიშვილი

88. ჩიქოვანი ლ.—ბათუმის მე-2 სკოლის მასწავლებელი და მომთავრებელი

89. ჩიქოვანი ნ.—თბილისის უსინათლოთა სკოლა-ინტერნა-

ტის პედაგოგი,

90. ჩუბინიძე ზ.—მათაკოვაცვის სკოლის მასწავლებელი,

91. ჩხაბერიძე მ.—ცაგერის რ. ტვიშის სკოლის მასწავლე-
ბელი,

92. ჩხარტიშვილი ვ.—მახარაძის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,

93. ცქიუშურიშვილი კ.—ტყიბულის საღამოს 1-ლი სკოლის
მასწავლებელი,

94. ხადური ლ.—გორის რკინიგზის მე-11 სკოლის მასწავლე-
ბელი,

95. ხარებავა ლ.—სამტრედის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,

96. ხატიძე გ.—გორის მე-12 სკოლის მასწავლებელი,

97. ხრისოსტომიძი ნ.—ბათუმის მე-7 სკოლის მასწავლე-
ბელი,

98. ჯაიანი ი.—სოხუმის მე-7 სკოლის უფროსი პიონერხელ-
მძღვანელი,

99. ჯანგირაშვილი ვ.—რესპ. ექსპერიმენტული სკოლის მას-
წავლებელი,

100. ჯაყელი ნ.—მახარაძის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,

101. ჯინჭურაძე კ.—თბილისის მე-7 სკოლის მასწავლებელი,

102. ჯინჭურაძე მ.—ბათუმის მე-2 სკოლა-ინტერნატის ილ-
მზრდელი,

103. ჯინჯიხაძე ჯ.—სოხუმის რ. ქვემო იაშვილის სკოლის
მასწავლებელი,

დანართი № 2

დაჯილდოვდნენ II ხარისხის დიპლომით

1. აბაშიძე ლ.—ხელვაჩაუკის რ. საბ. სახლის სასწ. ნაწ.
2. აბერანდაძე თ.—ბათუმის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
3. აგრიძა ა.—სრხუმის მე-6 საბ. ბაღის მასწავლებელი,
4. აღაურა ნ.—ზეგდინის რ. ცაიშ-ეწერის სკოლის მასწავლებელი,
5. აიგაზოვი მ.—თბილის 77-ე სკოლის მასწავლებელი,
6. გამუცელი ნ.—თბილისის მე-100 სკოლის გიბლითოვეკის გამ_ე,
7. ამაშუკელი მ.—ორუეონიკიძის რ. ფარცხნალის სკოლის მასწავლებელი,
8. ა-აქელაშვილი ნ.—თბილისის 66-ე სკოლის მასწავლებელი,
9. აქისთავა ვ.—გალის რ. ჭუბურენჯის 1-ლი სკოლის დირექტორი,
10. ბაბუნაშვილი მ.—თბილისის 88-ე სკოლის მასწავლებელი,
11. ბალურაშვილი ა.—თბილისის ყრუ ბაგშვია სკოლა-ინტერნატის პედაგოგი,
12. ბაშინჯალოვი მ.—თბილისის მე-60 სკოლის მასწავლებელი,
13. ბაცაცაშვილი ე.—წითელწყაროს რ. არბოშიკის ბაგაბაღის ილმზადელი;
14. ბახტაძე ნ.—თბილისის 37-ე სკოლის მასწავლებელი,
15. ბეგიაშვილი ნ.—წითელწყაროს საღამოს სკოლის მასწავლებელი,
16. ბერიძა ა.—ფოთის მე-9 სკოლის მასწავლებელი,

17. ბერძენი ვ.—ტყიბულის რ. კუნძულის სკოლის მასწავლებელი,
18. ბერძენიშვილი ა.—მახარაძის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
19. ბერძენიშვილი ნ.—თბილის მე-15 სკოლის მასწავლებელი.
20. ბესპოლოვა ვ.—ვორის მე-12 სკოლის მასწავლებელი,
21. ბიჭი ფ.—ჭიათურის რუსული სკოლის მასწავლებელი,
22. ბოლოტიანა ნ.—ზუკდილის სკოლა-ინტენდატის აღმზრდელი.
23. ბოლხოვატინოვა ა.—აგუქერის კვლევითი ინსტიტუტის საბავშვო კომბინატის აღმზრდელი,
24. ბურცვაძე გ.—ცინივალას-რ. ერევის სკოლის მასწავლებელი,
25. გელაზანია გ.—წულევიძის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
26. გავერიძე ო.—სამტრედიის რ. გომის სკოლის მასწავლებელი,
27. გვარჯალაძე მ.—ლანჩხუთის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
28. გველესიანი ე.—ზესტაფონის რ. შრომის სკოლის მასწავლებელი,
29. გველესიანი ო.—მახარაძის რ. ანასეულის სკოლის მასწავლებელი,
30. გველესიანი რ.—მაიაკოვსკის რ. დიმის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
31. გვეტაძე გ.—რესპ. ექსპერიმენტული სკოლის მასწავლებელი,
32. გზირიშვილი მ.—ქასპის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
33. გივიბერია თ.—ფოთის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
34. გომიგაძე ლ.—მახარაძის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
35. გოგიშვილი მ.—სიღნაღის რ. ჯუვახის სკოლის მასწავლებელი,
36. გოგბერაშვილი თ.—თერჯოლის რ. თუშის სკოლის დირექტორი,
37. გოგებაშვილი ო.—ცაგერის რ. ობბელის სკოლის მასწავლებელი,
38. გოგიბერიძე გ.—მახარაძის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,

39. გოგიტიძე გ.—ბათუმის მე-8 სკოლის დირექტორის მოსახურის
დგილები,

40. გოგოლაძე ლ.—პედ. მეცნ. ინსტიტუტის ასპირანტურის მიმღების

41. გოგოხია რ.—გალის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,

42. გოგუა ნ.—მახარაძის მე-2 სკოლის მეთოდყაბინეტის
გამგე.

43. გოლიაძე კ.—ქობულეთის მე-6 სკოლის მასწავლებელი,

44. გონჩარი ნ.—მცხეთის რ. ძალისის სკოლის მასწავლე-

ბელი,

45. გოცირიძე ე.ლ.—ქუთაისის ყრუ ბავშვთა სკოლა-ინტერ-
ნატის პედაგოგი,

46. გრეჩევინი ი.—წითელწყაროს საღამოს სკოლის მასწავ-
ლებელი,

47. გრიგოლია ჯ.—აბაშის რ. ძველი აბაშის 8 წლ. სკოლის
დირექტორის მოადგილე,

48. გრიგორაშვილი გ.—თბილისის მე-16 სკოლის მასწავლებელი,

49. გრიგორიანი ვ.—თელავის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,

50. დანელია მ.—თბილისის 30-ე სკოლის მასწავლებელი,

51. დგებუაძე ლ.—ლაგოდეხის ი. ჭავჭავაძის სახ. სკოლის
მასწავლებელი,

52. დევდარიანი რ.—ვანის სკოლის მასწავლებელი,

53. დევიძე რ.—აბილისის მე-4 სკოლის მასწავლებელი,

54. დვალი მ.—ლაგოდეხის ი. ჭავჭავაძის სახ. სკოლის მასწა-
ვლებელი,

55. დოლმაზაშვილი ვ.—თელავის მე-3 ბაგა-ბალის აღმზრ-
დელი,

56. დოლონაძე რ.—ქუთაისის მე-12 სკოლის მასწავლებელი,

57. დოჭვირი მ.—თბილისის 55-ე სკოლის მასწავლებელი,

58. დოხტურიშვილი ნ.—გარდაბნის რ. სართიაჭალის № 2
სკოლის მასწავლებელი.

59. დუმბაძე ი.—ხელვაჩაურის რ. განთიაღის სკოლის მასწა-
ვლებელი,

60. ედიშერაშვილი ვ.—გურჯაანის რ. შაშიანის სკოლის მასწა-
ვლებელი,

61. ეფრემაშვილი რ.—აბილისის 58-ე სკოლის მასწავლე-
ბელი,

62. კაზირიანი ო.—თბილისის 1-ლი დაწევარე სკოლის პედა-
გოგი,
63. ვარადაშვილი გ.—ქვარლის რ. გავაზის სკოლის მასწავლებელი,
64. ვარდანიძე ქ.—ქუთაისის 1 ლი სკოლის მასწავლებელი,
65. ვასილიევა რ.—ქაბის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
66. ჭერულაშვილი ლ.—თბილისის 115-ე სკოლის მასწავლე-
ბელი
67. ზარბაძე გ.—თერჯოლის რ. ზედა საზაროს სკოლის მას-
წავლებელი,
68. ზახაროვა გ.—ხიდურის რ. მაღაროს სკოლის მასწავლე-
ბელი,
69. ზურაშვილი მ.—ხიდურის საბავშვო ბაღის აღმზრდელი,
70. თავებერიძე ზ.—ქობულეთის რ. ჩაქვის ქართული სკოლის
დირექტორი, მოადგილე,
71. თავდიდიშვილი ს.—ქუთაისის მე-19 სკოლის მასწავლე-
ბელი,
72. თალაკვაძე ა.—მახარაძის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
73. თავაიშვილი ო.—თბილისის მე 3 სკოლის მასწავლებელი,
74. თვალაშვილი ქ.—თბილისის 56-ე სკოლის მასწავლებელი,
75. თვალიაშვილი მ.—ქუთაისის მე-3 სკოლის მასწავლებელი,
76. თვაური ა.—თბილისის მე-5 სკოლის მასწავლებელი,
77. თერქია თ.—ზეკვდიდის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
78. თოდუა გ.—გულრივშის რ. ვლადიმიროვკის სკოლის
მასწავლებელი,
79. თავრორაშვილი რ.—თელავის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
80. თავავლევა მ.—აფხაზეთის ასსჩ განათლების სამინისტ-
როს მე იოდისტი,
81. იზორია ლ.—ზუკვდიდის მე-8 სკოლის მასწავლებელი,
82. იასარიძე მ.—პროწეველას სკოლა-ინტერნატის აღმზრ-
დელი,
83. იეზბაშვილი ე.—ავოდენის რუსული სკოლის მასწავლე-
ბელი,
84. კაკაბაძე ჩ.—პიონერთა და მოსწავლეთა რესპ. სასახლის
მეოთხდისტი,
85. კაკაშვილი ქ.—ქარელის რ. რუსის სკოლის მასწავლე-
ბელი,

86. კაქუშაძე ა.—თბილისის საღამოს მე-10 სკოლის მასწავლებელი,

გრიგორეაზ
ვლესტონია

87. კაქუშაძე ქ.—თბილისის 1-ლი ბაღის გამგე,

88. კალანდარიშვილი ნ.—თბილისის 102-ე ბაღის გამგე,

89. კაპანაძე ც.—გორის რ. ტყვიავის სკოლის მასწავლებელი,

90. კარაპეტიანი ა.—ახალქალაქის სკოლის მასწავლებელი,

91. კახიძე ე.—გორის მე-8 საბ. ბაღის აღმზრდელი,

92. კეპულაძე, ნ.—თბილისის მე-14 საბავშვო ბაღის გამგე,

93. კერესელი ე. თ.—თბილისის 30-ე სკოლის მასწავლებელი,

94. კვალიაშვილი რ.—კასპის მე-2-ე სკოლის მასწავლებელი,

95. კვაჭანტირაძე ლ.—ქარელის რ. ბრეუის სკოლის მასწავლებელი,

96. კვაჭაძე მ.—ლანჩხუთის რ. ჯურულეთის სკოლის მასწავლებელი,

97. კიკვიძე ნ.—ქუთაისის 33-ე სკოლის მასწავლებელი,

98. კირთაძე მ.—სამტრედიის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,

99. კობახიძე თ.—თბილისის 24-ე ბაღის აღმზრდელი,

100. კოვალკინა ლ.—სოხუმის მე 4 სკოლის მასწავლებელი,

101. კოვალსკაია ა.—თბილისის 1-ლი დამხმარე სკოლის პედაგოგი,

102. კოკოჩიაშვილი ზ.—ხაშურის რ. სურამის მე-3 სკოლის მასწავლებელი,

103. კოჩცელიძე თ.—ქობულეთის მე-6 სკოლის მასწავლებელი,

104. კოპალეიშვილი ლ.—ბათუმის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,

105. კოპაძე დ.—კასპის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,

106. კოპეშაძე ე.—თელავის რ. წინანდლის სკოლის მასწავლებელი,

107. კორძახია ქ.—გალის მე-4 სკოლის მასწავლებელი,

108. კაჭლამაზიშვილი ნ.—საგარეჯოს რ. ნინოწმინდის სკოლის მასწავლებელი,

109. კოხოძე გ.—მაიაკოვსკის სკოლის მასწავლებელი,

110. კრიფონის უკა ა.—სოხუმის მე-8 სკოლის მასწავლებელი,

- საქართველოს
განაკვეთის
სკოლის ბიბლიოთეკის
მუნიციპალიტეტის
გამგებელის
111. კუპრავა ც.—სოხუმის რ. ეშერის სკოლის ბიბლიოთეკის
გამგე,
112. კუტალაძე ა.—თბილისის მე-4 სკოლის მასწავლებელი,
113. ლანჩავა თ.—ქუთაისის 31-ე სკოლის მასწავლებელი,
114. ლანჩავა ე.—ბროწეულის სკოლა-ინტერნატის მასწავ-
ლებელი,
115. ლეუავა ა.—თბილისის 53-ე სკოლის მასწავლებელი,
116. ლორთქიფანიძე შ.—ხელვაჩაურის რ. ჭარნალის სკო-
ლის მასწავლებლი.
117. მაილიანი ნ.—თბილისის 38-ე სკოლის მასწავლებელი,
118. მაისურაძე ო.—თბილისის 1-ლი დამსმარე სკოლის პე-
დაგოგი,
119. მამაგეოშვილი ნ.—თბილისის 54-ე სკოლის მასწავლე-
ბელი,
120. მამულაიშვილი ქ.—ბათუმის მე-11 ბაღის აღმზრდელი,
121. მარჩენკო ა.—თბილისის მე-14 ბაღის აღმზრდელი,
122. მაჭავარიანი ი.—საგარეჯოს მეორე სკოლის მასწავლე-
ბელი,
123. მაჭარაშვილი მ.—თბილისის მე-10 სკოლის მასწავლე-
ბელი,
124. მაჩიტაძე ნ.—დუშეთის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
125. მგელაძე ე.—თბილისის 1-ლი დამსმარე სკოლის პედა-
გოგი,
126. ხელაშვილი ლ.—ამბროლაურის რ. ხიდიყარის სკოლის
მასწავლებელი,
127. მელიქიძე ს.—თბილისის 51-ე სკოლის მასწავლებელი,
128. მელქაძე გ.—ბათუმის მე-7 სკოლის მასწავლებელი,
129. მენაბდე ი.—თბაღისის საღამოს 29-ე სკოლის მასწავლე-
ბელი,
130. მესხი ე.—ქუთაისის რკინიგზის მე-12 სკოლის მასწავ-
ლებელი,
131. მიქაუტაძე თ.—ვუმათის დამსმარე სკოლა-ინტერნატის
პედაგოგი,
132. მოისწრაფიშვილი ნ.—თბილისის 24-ე საბ. ბაღის აღმზრ-
დელი,
133. მოსიაშვილი ლ.—ხაშურის მე-3 სკოლის მასწავლებელი,

- საქონლის
მასწავლებელი
ვითარებული
სამართლის
134. მუმლაძე ლ.—რესპუბლიკური ექსპრიმენტული სკოლის
მასწავლებელი,
135. მურლული ლ.—ბროშეულას სკოლა-ინტერნატის აღ-
- მზრდელი,
136. მჭედლიშვილი ც.—წითელწყაროს მე-2 სკოლის მასწავ-
ლებელი,
137. ნადარეიშვილი ქ.—ბროშეულას სკოლა-ინტერნატის აღ-
მზრდელი,
138. ნაიკაშვილი ლ.—ქუთაისის რკინიგზის მე-12 სკოლის
მასწავლებელი,
139. ნანობაშვილი ვ.—თბილისის მე-12 სკოლის მასწავლე-
ბელი,
140. ნაროზაული გ.—ახმეტის რ. მატნის სკოლის დირექ-
ტორი,
141. ნიკარაშვილი გ.—კასპის მე-3 სკოლის მასწავლებელი,
142. ნუცუბიძე კ.—საქტრედის რ. დიდი ჯიხაიშის სკოლის
მასწავლებელი,
143. ოსეფაშვილი თ.—ბათუმის მე-6 სკოლის მასწავლებელი,
144. ოყუჯავა მ.—მახარაძის მე-2 სკოლის დირექტორი,
145. ოხანაშვილი ე.—კასპის რ. დოკეტის სკოლის მასწავლე-
ბელი,
146. პუიკიძი ვ.—პათუმის მე-18 სკოლის მასწავლებელი,
147. რევაზოვი ნ.—საგარეჯოს მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
148. რევაზვილი ნ.—ბროშეულას სკოლა-ინტერნატის აღმზრ-
დელი,
149. რიეამაძე ლ.—თერჯოლის რ. ჩხარის სკოლის მასწავ-
ლებელი,
150. რიეკოვა თ.—ტყვარჩელის მე-3 სკოლის მასწავლებელი,
151. როგავა ვ.—ზეგდიდის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
152. როსტიაშვილი ნ.—საგარეჯოს მე-3 სკოლის მასწავლე-
ბელი,
153. რურუა ს.—გულრიჯშის სკოლის მასწავლებელი,
154. რუსია ლ.—რესპ. საბაზო ბაგა-ბალის აღმზრდელი,
155. რუხაძე ლ.—რესპ. ექსპრიმენტული სკოლის მასწავ-
ლებელი,
156. რცხილიძე ც.—თელავის რ. წინანდლის № 1 ბალის
აღმზრდელი,

157. სამხარაძე ვ.—ქუთაისის მე-4 სკოლის მასწავლებელი,
 158. სარჯველაძე ტ.—ლანჩხუთის რ. ლესის სკოლის პრინციპის
 ვლებელი,
159. საჯაია ს.—სოხუმის რ. ქვემო იაშთხვის სკოლის მასწა-
 ვლებელი,
160. სახეიშვილი ო.—ხობის სკოლის მასწავლებელი,
161. სესიტაშვილი ნ.—გბილისის ვაჭრობის ტექნიკუმის მას-
 წავლებელი,
161. სვირავა ა.—ზუგდიდის რ. ოდიშის 8 წლ. სკოლის მას-
 წავლებელი,
163. სისოევა პ.—თბილისის მე-15 სკოლის მასწავლებელი,
164. სოსელია ვ.—ვანის რ. ზენიდრის სკოლის მასწავლე-
 ბელი,
165. ტაბუციძე ე.—ხაშურის მე-3 სკოლის მასწავლებელი,
166. ტარიელაშვილი ნ.—რესპ. ექსპერიმენტული სკოლის
 მასწავლებელი,
168. ტატიაშვილი ც.—გურჯაანის რ. მელაანის სკოლის მას-
 წავლებელი;
168. ტეპლიცკაია ა.—სამტრედიის რკინიგზის 24-ე სკოლის
 მასწავლებელი,
169. ტეტუნაშვილი მ.—თბილისის 23-ე სკოლის მასწავლე-
 ბელი,
170. ტიმოშენკო ზ.—გორის რ. ატენის სკოლა-ინტერნატის
 მასწავლებელი,
171. ტოგონიძე თ.—ქასპის რ. ჭალის სკოლის მასწავლე-
 ბელი,
172. ტუქვაძე თ.—ქუთაისის მე-3 სკოლის მასწავლებელი,
173. ტუხაშვილი თ.—სიღნაღის რ. ანაგის სკოლის მასწავ-
 ლებელი,
174. უთიაშვილი დ.—თბილისის რკინიგზის 1-ლი სკოლის
 მასწავლებელი,
175. უროტაძე ე.—თბილისის ყრუ ბავშვთა სკოლის პედა-
 გოგი,
176. ფაიქიძე ლ.—ქუთაისის მე-3 სკოლის ბიბლიოთეკის
 გამგე,
177. ფაიქიძე მ.—მაიაკოვსკის რ. წითელხევის სკოლის მას-
 წავლებელი,

- საქართველო
კულტურული
მემკვიდრეობის
მინისტრის
მიერ განვითარებული
სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
178. ფანჩელიძე დ.—ტყიანულის საღამოს 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
179. ფარჯანაძე ელ.—თბილისის 119-ე სკოლის მასწავლებელი,
180. ფაჩუაშვილი დ.—ქვეთაისის 23-ე სკოლის მასწავლებელი,
181. ვრცელენიშვილი მ.—ტყვევრჩელის სკოლის მასწავლებელი
182. ფერაძე თ.—თბილისის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
183. ფირცხალიშვილი ნ.—ლანჩხუთის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
184. ფრუძე ნ.—ცაგერის რ. ზების სკოლის მასწავლებელი,
185. ფურცხვანიძე დ.—თბილისის 23-ე სკოლის მასწავლებელი,
186. ფცქიალიძე ც.—ხაშურის მე-4 სკოლის მასწავლებელი,
187. ქათაძე ლ.—ზესტაფონის რ. ფუთის სკოლის მასწავლებელი,
188. ქანთარია ნ.—ქუთაისის მე-3 სკოლის მასწავლებელი,
189. ქოიავა ე.—აბაშის რ. 1 მაისის სკოლის მასწავლებელი,
190. ქორიძე მ.—ჩოხატაურის რ. საჭამისახერის სკოლის დირექტორის მოადგილე,
191. ქურხელი ქ.—თბილისის 98-ე სკოლის მასწავლებელი,
192. ღვამბერია თ.—სოხუმის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
193. შამანავა დ.—ოჩიმჩირის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
194. შარვაშიძე თ.—თბილისის 61-ე სკოლის მასწავლებელი,
195. შემბელი ს.—ქუთაისის 21-ე სკოლის მასწავლებელი;
196. შველიძე დ.—ზესტაფონის რ. შრომის სკოლის მასწავლებელი.
197. შოშიაშვილი ს.—თელავის რ. ნაფარეულის სკოლის მასწავლებელი,
198. ჩაგელიშვილი თ.—ქუთაისის მე-8 სკოლის მასწავლებელი
199. ჩაკვეტაძე ნ.—ცაგერის სკოლის მასწავლებელი,
200. ჩაკვეტაძე ნ.—ცაგერის რ. მახაშის სკოლის მასწავლებელი,
201. ჩხეიძე ვ.—თბილისის რესპ. № 2 ბაგა-ბაღის გამგე,
202. ჩხეიძე ქ.—გორის რ. კარბის სკოლის მასწავლებელი,
203. ცაგაშვილი მ.—თელავის მე-4 სკოლის მასწავლებელი,

204. ცერცვაძე ქ.—კაჭრეთის სკოლა-ინტერნატის აღმზრდა
დელი,
205. ცინარიძე ი.—შეახვევის რ. ცინარეთის სკოლის მასწავლებელი,
206. ციციშვილი ს.—გერჯაანის სკოლის მასწავლებელი,
207. ციხისელი თ.—თბილისის 115-ე სკოლის მასწავლებელი,
208. ცხადაძე ი.—ქუთაისის მე-7 სკოლის მასწავლებელი,
209. ძავნიძე ან.—ვანის სკოლის მასწავლებელი,
210. ძალამიძე თ.—ოჩამჩირის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
211. წერეთელი ი.—საგარევოს მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
212. წიგვაძე ლ.—თბილისის 24-ე საბ. ბაღის აღმზრდელი,
213. ჭანჭალეიშვილი ე.—თბილისის 67-ე ბაღის აღმზრდელი,
214. ჭელიძე ჯ.—ამბროლაურის რ. ბუგეულის სკოლის მასწავლებელი,
215. ჭილიტაშვილი ბ.—თბილისის 33-ე სკოლის მასწავლებელი,
216. ხაჩიძე ნ.—ხაშურის რ. ვაყის სკოლის მასწავლებელი,
217. ხაჭაპურიძე გ.—თბილისის უსინათლოთა სკოლა-ინტერნატის პედაგოგი.
218. ხეითარია ქ.—თბილისის 87-ე სკოლის მასწავლებელი,
219. ხითარიშვილი ი.—თბილისის 51-ე სკოლის მასწავლებელი,
220. ხინთიშვილი ზ.—მახარაძის მე-2 სკოლის მასწავლებელი,
221. ხოშტარია ნ.—თბილის 111-ე სკოლის მასწავლებელი,
222. ხოხლენკო მ.—მახარაძის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
223. ხუციშვილი ა.—თბილი.ის უსინათლოთა სკოლა-ინტერნატის პედაგოგი.
224. ჯაიანი ნ.—გუმათის დამხმარე სკოლა-ინტერნატის მასწავლებელი,
225. ჯანიაშვილი ნ.—სიღნაღის რ. ზოდბის სკოლის მასწავლებელი,
226. ჯაოშვილი მ.—თბილისის 147-ე სკოლის მასწავლებელი,
227. ჯაფარიძე ალ.—თბილისის 77-ე სკოლის მასწავლებელი,
228. ჯაში ს.—ლანჩხუთის სკოლა-ინტერნატის მასწავლებელი,
229. ჯელია ა.—სოხუმის მე-11 სკოლის მასწავლებელი,

230. ჯერბლაძე ნ.—თბილისის რეინიგზის 1-ლი სკოლის მასწავლებელი,
წიგლებელი,
231. ჯიმშელეიშვილი გ.—ცხაქაიას რ. ნოქალაქევის სკოლის
მასწავლებელი.
232. ჯინჭარაძე გ.—ბათუმის მე-8 სკოლის მასწავლებელი,
233. ჯირველია ა.—ტყვარჩელის განათლების განყ. მეთოდ-
გაბინეტის გამგე,
234. ჯობავა ქ.—ქუთაისის მე-4 სკოლის მასწავლებელი,

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
 1974 წლის 24 აპრილის ბრძანება № 334

რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული რვაწლიანი და
 საწუალო განათლების არმქონე 16—29 წლის ასაკის
 ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო სწავლების
 მდგომარეობისა და მისი შემდგომი გაუმჯობესების
 ღონისძიებათა შესახებ

საბჭოო კავშირის კომუნისტური პარტიის XXIV ყრილობამ
 დასახა სალამოსა და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკო-
 ლების განვითარებისა და განმტკიცების ამოცანები. ამის შესაბამის
 სად, სკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა
 საბჭომ 1972 წლის 20 ივნისს მიიღეს ერთობლივი დადგენილება
 „ახალგაზრდობის საყოველთაო საშუალო განათლებაზე გადასვლის
 დასრულებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის შემდგომი გან-
 ვითარების შესახებ“.

„სახალხო განათლების შესახებ საბჭოო კავშირისა და მო-
 კავშირე რესპუბლიკების კანონმდებლობის საფუძვლებში“ გათვა-
 ლისწინებულია, რომ საწარმოებმა, დაწესებულებებმა და ორგანი-
 ზაციებმა ყოველნაირად შეუწყონ ხელი მომტკიცე ახალგაზრდების
 ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადებას, შეუქმნან მათ პირობები
 შრომისა და სწავლის შეთავსებისათვის.

ასრულებენ რა სკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებებს პარ-
 ტიული და საბჭოთა ორგანოების ხელმძღვანელობით, სახალხო გა-
 ნათლების ადგილობრივი ორგანოები მნიშვნელოვან ღონისძიებებს
 ატარებენ რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული ახალ-
 გაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო სწავლების გაუმჯობესები-
 სათვის.

ამეამად რესპუბლიკაში 211 საღამოს (ცვლიანი) ზოგადაგან-
 მანათლებლო საშუალო სკოლაა, მათ შორის 16 დაუსწრებელია.

134 დღის სკოლასთან მეშაობს საღამოს კლასები. სულ საღამო-
სა და დღის სკოლებთან 2855 ფინანსური კლასია, რომლებშიც გადა-
ტავის განვითარება 47869 მოსწავლე სწავლობს.

მთელ იოგ საღამოს სკოლებში დიდი ღონისძიებები ტარდება
სასწავლო-აღმზრდელობითი მეშაობის მოწყოდების დონეზე დაყე-
სნების, სკოლების მატერიალური ბაზის განმტკიცებისათვის. 50 სა-
ნების, სკოლების მატერიალური ბაზის განმტკიცებისათვის. 50 სა-
ნების, სკოლას ამჟამად საკუთარი სასწავლო შენობა გა-
ღამოს (ცვლიან) სკოლას ამჟამად საკუთარი სასწავლო შენობა გა-
აჩნია. კარგი მეშაობის მაგალითებს იძლევიან თბილისის 35-ე,
აჩნია. კარგი მეშაობის მაგალითებს იძლევიან თბილისის 35-ე,
მე-2, მე-18, 29-ე, 28-ე, მე-5, ჭიათურის მე-2, მე-5, მახარაძის
მე-2, რუსთავის მე-2, ბათუმის აირველი და სხვა სკოლები.

განათლების განყოფილებათა უმრავლესობამ 1973 წელს დრო-
ულად დააზუსტა წარმოება-დაწესებულებებში მომეშავე 16—29
წლის ასაკის 8 წლიანი და საშეალო განათლების არმქონე ახალ-
გაზრდების სიები, გაშალა მათთან საჭირო მეშაობა, რის შედე-
გადაც პონტინგენტის სახალხო მეურნეობის გეგმა გადაჭარბებით
შეასრულეს აფხაზეთისა და აქარის ახსრ ბანათლებისა სამინისტ-
როებმა, ქალაქების: ქუთაისის, რუსთავის, გორის, აგრეთვე ადი-
გენის, ბოგდანოვკის, ბოლნისის, გურჯაანის, თერჯოლის, ხაშურის,
წალენჯიხის, წალკის, წითელწყაროს და სხვა რაიონების განათ-
ლების განყოფილებებმა.

მასწავლებელთა ქვალიფიკაციის ამაღლებისა და მოწინავეთა
გამოცდილების განზოგადების მიზნით ნაყოფიერ მეშაობას ეწევიან
ქ. ქუთაისის, მახარაძის და ზოგი სხვა რაიონების მეთოდური კა-
ბინეტები.

რესპუბლიკის საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების მასწავ-
ლებელთა დიდი ნაყილი კარგად ფლობს საგნის მეცნიერულ
საფუძვლებსა და მისი სწავლების მეთოდებს. სისტემატურად მეშა-
ობს საკუთარი იდეურ-პოლიტიკური და პერაგოგიური ცოდნის დო-
ნის ამაღლებისათვის, მონაწილეობს რესპუბლიკურ პედაგოგიურ
კითხვაში, ამ მხრივ გამოიჩინიან თბილისის, ქუთაისის, ტყიბუ-
ლის, წითელწყაროს, ონისა და სხვა ქალაქებისა და რაიონების
მასწავლებლები.

რესპუბლიკის მთელ რიგ საღამოს სკოლებს მჭიდრო პონტაქ-
ტი აქვთ დამყარებული წარმოება-დაწესებულებებთან, კოლმეურ-
ნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებთან, რის შედეგადაც საწარმოე-
ბი და მეურნეობები აქტიურად მონაწილეობენ სკოლების საქმია-
ნობაში.

საღამოს სკოლებს საქმიან დახმარებას უწევენ თბილისძის და მიტროვის სახელობის საავიაციო და სტალინის სახელობის ელექტრონული ვაგონშემქეობელი, რესთავის მეტალურგიული, ბათუმის გემაშენელი და რესპუბლიკის მთელი რიგი სხვა საწარმოები, საღაც მოსწავლებს შექმნილი აქვთ მუშაობასთან სწავლის შეთავსების პირობები. ისინი შეუფერხებლად სარგებლობენ კანონმდებლობით გათვალისწინებული შეღავათებით.

მიუხედავად აღნიშნულისა, მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების ორგანიზაციის საქმეში საღამოს სკოლებსა და განათლების განყოფილებებს დიდი ნაკლოვანებები აქვთ.

ხარგიზებია სასკოლო მუშაობის დაგეგმვაში ქ. ფოთის, ტყიბულის, მახარაძის, ვაწის, თელავისა და სხვა რაიონებში. საღამოს სკოლებისა და კლასების ხელმძღვანელთა გეგმები სქემატური, არაკონკრეტულია, დასახელებული და ზოგიერთი სხვა რაიონების სკოლების პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე არ იხილება სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობის ცალკეული მნიშვნელოვანი საკითხები. ქ. ფოთის პირველ და მეორე საღამოს სკოლებში არაა გაფორმებული პირველი სემესტრის ბოლოს ჩატარებული პედასაბჭოს სხდომების ოქმები, ამ სკოლებში, მიმდინარე სასწავლო წელს, არც ერთხელ არაა გაარაღიზებული მშობლიური ენისა და ლიტერატურის, მათემატიკის სწავლება; მეორე სკოლაში პირველი სემესტრის შედეგებზე მოხსენება არ გაუკეთებია არც სკოლის დირექტორს და არც მის მოადგილეს.

შინასასკოლო კონტროლი სუსტაუ ხორციელდება ფოთის, ტყიბულის, გორის, ახალციხის, ვანის, ჭიათურის, თელავის, თეთრიწყაროს და სხვა რაიონების საღამოს სკოლებში.

ვანის რაიონში 6 საღამოს სკოლაა და ერთ დღის სკოლასთან საღამოს კლასებია, მიუხედავად ამისა, განთლების განყოფილებას მიმდინარე სასწავლო წელს არ აქვს შესწავლიული და განხილული საღამოს სკოლების მუშაობის არც ერთი საითხი. რაიონში არ წარმოებს არავითარი მეთოდური მუშაობა საღამოს სკოლების მასწავლებლებიან.

მთელი რიგი რაიონების საღამოს საშუალო სკოლების მასწავლებელთა ერთი ნაწილი ნაკლებ დაინტერესებას იჩენს პედაგოგიური, მეთოდური და მეცნიერული დონ ს ამაღლები. აღმი, არ მუშაობს თვით სავნას, მისი სწავლების მეთოდებისა და ხერხების დაუფლებისათვის, ვერ იწვევს მოსწავლეებში ინტერესს საგნის

შესწავლისადმი. მასწავლებელთა დიდი ნაწილი შეთავსებით მოჟარობს სხვა სკოლებში, გადატევირთულია, რაც უარყოფითად მოქმედება დებს მათი მუშაობის ხარისხზე. მასწავლებლებს სათანადო ჭრის მიზანია რებას არ უწევენ განათლების განყოფილებება, პედაგოგიური კაბინეტები და სკოლების ხელმძღვანელები. ამის შედეგა, რომ ზოგ სკოლაში დაბალ დონეზე დგას სასწავლო-აღმზრდელითი მეშაობა. ცალკეული საგნების სწავლები არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს ტყიბულის, გორის, აბაშის, ახალციხის, მარნეულის, გუდაუთის, ჭიათურის, ცხაკაიას, თეთრიშვილოს, მახარაძის, ბოლნისისა და სხვა რაიონების სალამოს სკოლებში.

თეთრიშვილოს რაიონის ერთიანის საშუალო სკოლი՝ სალამოს IX-X კლასებში მათემატიკას რვაწლიანი სკოლის პროგრამით ასწავლიან. ამ საგნის მასწავლებელს გ. აღდვემელაშვილს მიმღენა-სასწავლო წელს არცერთ კლასში საკონტროლო წერა არ ჩაუტარებია, იგი დაბალ დონეზე ატარებს გაკვეთილებს.

ბევრ ქალაქში და რაიონში სალამოს სკოლები იშვიათად სრგებლობენ დღის სკოლების კაბინეტ-ლაბორატორიებით, რასაც ურაგდებიან განათლების განყოფილებები და არ ღებულობენ გადამჭრელ ზომებს მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

აღვილი აქვს საკლასო უურნალებში მოსწავლეთა ნიშნების გადასწორების ფაქტებს, ზოგ სკოლაში არასწორად ხდება გაკვეთილების გაცდენების აღზიცხვა, მთელ რიც ავნებში დამუშავებული მასალა სისტემა ურად არ შეაქვთ უურნალებში, ზოგან ჩანაწერები გადაშლილია. არასწორადაა გამოყვანილი ჭიათურის პირველი სალამოს საშუალო კოლის მეთერზმეტე კლასი, მოსწავლე გ. ჩ-ს პირველი სემესტრის ნიშნები ქართულ ენასა და ლიტერატურაში. იგი ერთხელაა შეფასებული, მიღებული აქვს „2“, სემესტრის ბოლოს კი უწერია „3“. ამ მოსწავლის ნიშნები არასწორადაა გამოყვანილი აგრეთვე რუსულ ენასა და ლიტერატურაში, ფიზიკიში, ისტორიაში, ლცხო ენაში, საზოგადოებათ მცოდნეობაში. ნიშნების არასწორად გამოყვანის ფაქტებს ას, ვი აღვილი ავს ტყიბულის; თერჯოლის, ცხაკაიას და სხვა რაიონების სალამოს სკოლებში.

ზოგან უპასუხისმყებლოდ არის ნაწარმოები რეა კლასი, დამთავრების მოწმობებსა და საშუალო განათლების აუქსტატების აღრიცხვის წიგნები. ცხაკაია, რაიონის ახალოფლის საშუალო სკოლის ჭალამოს კლასებში გაუცემენ აა საშუალო განთლების

შვიდი ატესტატი, ანალოგიური მდგომა ჩეობა იყო ვანის, საჩერის /
და სხვა რაიონების საღამოს სკოლებში

საქართველო
სამართლებრივი სამსახური

სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი¹, ტყიბულის, თელეგის, ბოლნისის, ხაშურის, აღიგენის, მარნეულის, ცხაკაიას რაიონების საღამოს სკოლებში მოუგვა ჩეობელია მოსწავლეთა პირადი საქმეები, ზოგიერთ მოსწავლეს არა აქცია დაბადებას მოწმობა, ცნობა სამუშაო ადაილიდან და სხვა საბუთები.

საღამოს სკოლებში მოსწავლათა ჩარიცხვის უხეშ დარღვევებს აღვილი ჰქონდა თეთრიწყაროს რაიონის დაბა მაჩგლისასა და ერტისის, ვანის რაიონის შუაგორის, გარდამის რაიონის აქთაკლის, ქ თბილისის მე-19 და სხვა სკოლებში. დასახელებულ და ზოგიერთ ხევა სკოლებში მოსწავლეთა ერთი ნაწილი მაილეს გამოცდებით, რასაც მოსწავლეთა ჩარიცხვის წესები არ ითვალისწინებს; ისინი ჩარიცხული არიან თავიანთ განათლებასთან შედარებით უფრო მღლალ კლასებში და ამჟამად უცუდინარობას ამჟღავნებენ. ზოგიერთ რაიონში განათლების სამანის კროსთან შეუთანხმებლად, საღამოს სკოლების გახსნისა და იახურვის ფაქტებსაც კი ჰქონდა აღვილი (თეთრიწყარო, ვანი).

მთელი რეგი რაიონების განათლების განყოფულებებსა და საღამოს სკოლებს არ აქვთ დაშაბარებული საჭირო კონტაქტი წარმოება-დაწარწერებულებებთან, კოლმეტრნებებთან და საბჭოთა მეურნეობებთან. ბერები არადამაქმაყოფილებული მუშაობენ სკოლების მუდმივ აქმედი ხელშემწყობი კომისიები, არ არის მზრდეს ჩიგებული 16—29 წლის რვაწლიანი და საშუალო განათლების არამქონე, წარმოებაში დასაქმებული ახალგაზრდების აღრიცხვა. ყოველივე ამის შედევრი, რომ ახალციხი², აბაშის, ორჯონიშვილის, ხობის, ცხაკაიას, ახალქალაქის, მახარაძის, ასპინძის, ლენტეხის და სხვა რაიონებში მოსწავლეთა კონტიგრენტის საგეგმო დაცვები მიმდინარე სასწავლა წლის ათვების შესაბამისად მხოლოდ 52—70 პროცენტით შეასრულეს. სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურმა ოლქის ეს გეგმა შეასრულა 92,6%-ით, ქ. თბილისმა—95-ით.

ხშარია საღამოს სკოლებში მოსწავლეთა მეტ გაკვეთილების გაცდენების შემთხვევები. მიმდინარე სასწავლო წელს ჩატარებულმა შემოწმებებმა ცხადყო, რომ ბევრ სკოლაში მოსწავლეთა 50 პროცენტი გაკვეთილებს არ ესწრება, ხოლო ზოგან ეს რიცხვი კიდევ უფრო დაბალია. ამ მხრივ ცუდი მდგომარეობა ბოლნისის, თელავის, მაიკოვსკის, აბაშის, მარნეულის, წულგიას, ზესტა-

ფონისა და სხვა რაიონებში; ქალაქებში: ფოთში, რუსთავში, ქუთაისში და სხვაგან.

ამ მდგომარეობის გამოსასწორებლად საკმაოდ არ იძრდება მოსახლეობა სალამოს სკოლების ღირებულები, განათლების განყოფილებები. ბევრგან ძალზე სუსტად მუშაობენ კლასების ხელმძღვანელები. ყოველივე ამის გამო დაბალია მოსწავლეთა აკადემიურვანელები. ყოველივე ამის გამო დაბალია მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება; 1972—1973 სასწავლო წლის ბოლოს სათვისტოს რესპუბრი მოსწრება ლიკის სალამოს სკოლების მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება მხოლოდ 77% შეადგინდა; 5737 მოსწავლე დატოვებულ იქნა თვეულის რიცხვი. აღსანიშნავია, რომ ამ მეორწლიანებიდან ამჟამად რავე კლასში. აღსანიშნავია, რომ ამ მეორწლიანებიდან ამჟამად მხოლოდ 2369 მოსწავლე სწავლობს, დანარჩენები ჩამო' ცილინდრი სკოლას. საერთოდ, დიდია სალამოს სკოლებიდან მოსწავლეთა განსკოლას. საერთოდ, დიდია სალამოს სკოლებიდან გავიდა ოქანის რიცხვი. გასულ სასწავლო წელს ამ სკოლებიდან გავიდა 11560 მოსწავლე, მათ შორის 5106 — აზასაპატიო მიზეზით. ანალოგიური მდგომარეობაა მიმდინარე სასწავლო წელს ც. მარტი ქ. თბილისის სკოლებიდან მიმდინარე სასწავლო წლის მარტი ქ. თბილისის სკოლებიდან მიმდინარე სასწავლო წელს 540 მოსწავლე. ხშირად მომზადებული წაკლებზე არ ვრცელდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული წაკლებზე არ ვრცელდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული წაკლები, ზოგან არც წარმოებების და არც სალამოს სკოლების ხელმძღვანელები კარგად არ არიან გაცნობილი ამ კანონმდებლობით გარემონტირების და არც არიან გაცნობილი ამ კანონმდებლობის სკოლები არ მოითხოვენ საწარმოებისაგან მათ შესრულებას, ბებს, სკოლები არ მოითხოვენ საწარმოებისაგან მათ შესრულებას, ამითაც უნდა აიხსნას ის მდგომარეობა, რომ გასულ სასწავლო წელს სალამოს სკოლებიდან განთქილთა შორის 1030 მოსწავლე როცელი პირობების მიზეზით ჩამოშორდა სკოლას.

დამახასიათებელია, რომ სალამოს სკოლების მოსწავლეთა საერთო როცენობის 26% !V—VIII კლასებში სწავლობს, რაც პროცენტულად ყველაზე დიდია მიუვშირე რესპუბლიკებას მაჩვენებელთა შორის.

გასულ სასწავლო წელს რვა კლასი 7172 მოსწავლიდან დამზადება მხოლოდ 5306-მა, (79%) თერთმეტი კლასი უნდა დაემთავს ნაკლებ 9900 ახალგაზრდას, დაამთავს 8001-ზა, (82,5%).

ბევრგან დაის სკოლების დარექტორები ნაკლები პასუხისმგებლობით ეკიდებიან სალამოს კლასებთან მუშაობას; კანის რიონის სუვერენიტეტის საუკალო სკოლის დარექტორმა ვ. ნ. ლისიძემ უარი განაცხადა სამოს კლასების ხელმძღვანელობაზე, რაც მას არსებული წესით გვალება. ამის გამო ეს სამე მასწავლებელ გ. გორგაძეს დაავალეს, რომელმაც ჩაშალა მუშაობა და

სასწავლო წლის მეორე ნახევარში შეცვლილი იქნა მასწავლებელი ბეჭ ზ. ჯულაყიძია.

ანალოგიური მდგომარეობა იყო მარნეულის რაიონის სოფელ წოპის, ტყიბულის რაიონის სოფელ ორბითის, საჩხერის რაიონის სოფელ ჯალაურთისა და აბაშის რაიონის სკოლებშიც,

გასული წლის დეკემბერში განათლების სამინისტრომ წერალობით მოაგონა აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს, სამარეთ ასეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების ანუოფილებებს, რომ არაღამაკმაყოფილებლად სრულდება საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1972 წლის 5 სექტემბრის და დეკემბერის „რესპუბლიკის საღამოს (ცვლის) სკოლების მუშაობის მდგომარეობია და მისი შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“¹ და ამ საკითხზე განათლების მინისტრის 1972 წლის 27 ოქტომბრის ბრძანება. მათ დაევალათ შეესწავლათ ყველა საღამოს სკოლის საქმიანობა, გაეტარებინათ კონკრეტული ღონისძიებები, შეეტანათ ეს საკითხი ადგილობრივ პარტიულ, საბჭოთა ორგანოებში განსახილველად და ჩატარებული მუშაობის შესახებ განვარიში წარმოედგინათ განათლების სამინისტროში მიმღინარე წლის პირველ მარტიდე. ამის შედეგად განათლების განყოფილებათა უმავლესობამ შეისწავლა საღამოს სკოლების მუშაობა და გაატარა სათანადო ღონისძიებანი, 28 რაიონისა და ქალაქის განყოფილებათა მიერ ეს საკითხი შეტანილ იქნა და განიხილეს რაიონის ბიუროს ან რაიონაბჭოს აღმასკომშე.

მაგრამ, ზოგიერთი რაიონის განათლების განყოფილება პასუხისმგებლობით არ მოეკიდა ამ დავალების შესრულებას: კასპის, ბოგდანოვების, დმანისის, ლენტეხის, ორჯონიშვილის, საჩხერის, თეთრიშვილის, თიანეთის რაიონების განათლების განყოფილებებმა ინფორმაციაც კი არ გამოუგზავნეს დროულად განათლების სამინისტროს ამ მიმართულებით ჩატარებული მუშაობის შესახებ.

ზუგდიდის, სიღნაღის, ჩხოროშვილეს, ასპინძის, ლაგოდეხის, აბბროლაურის; ახალქალაქის რაიონებიდან და ქ. რუსთავიდან წარმოდგენილი ანგარიშები მშრალია, მათში არ არის მოცემული განათლების განყოფილებებისა და საღამოს სკოლების მიერ ჩატარებული მუშაობის ანალიზი.

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსი განათლების მინისტრობის
სამსრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების
განათლების განყოფილებათა გამკენებმა გაატარონ ქმედითი ღონის-
ძიებანი ბრძანებაში აღნიშნულ ნაკლოვანებათა აღმსაფხვრელად
და არსებითად გააუმჯობესონ საღამოს სკოლების საქმიანობა სკკპ
LXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად, რისთვისაც:

ა) თვითონ გამოვიდნენ ინიციატორებად და აღვილობრივ
პროფესიულ და კომედიუმირულ ორგანიზაციებთან ერთად ფარ-
თოდ გაშალონ მასობრივი მოძრაობა დევიზით „ყოველ ახალ-
გაზრდა მშრომელს საშუალო განათლება“, უზრუნველყონ სა-
ღამოს სკოლების მოსწავლეთა კონტინგენტის საგეგმო დავალებათა
აუცილებელი შესრულება;

ბ) ახლო კონტაქტი დაამყარონ საწარმოებთან, დაწესებულე-
ბებთან, კოლმეურნეობებთან და საბჭოთა მეურნეობებთან, გაააქტი-
ურონ საღამოს სკოლების ხელშემწყობი კომისიების საქმიანობა,
მიაღწიონ იმას, რომ ყველგან ვრცელდებოდეს სახალხო მეურნეო-
ბაში დასაქმებული მოსწავლე ახალგაზრდობისათვის კანონმდებ-
ლობით გათვალისწინებული შეღავათები;

გ) გადაჭრით გააუმჯობესონ ხელმძღვანელობა და დახმარება
საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლებისადმი. უზრუნველყონ თვი-
თეულ სკოლაში სასწავლო-აღმხრდელობითი მუშაობის მაღალ
დონეზე დაყენება. გარდაქმნან მეთოდური მუშაობა მასწავლებლე-
ბთან. აამაღლონ მათგანი მომახოვნელობა, სისტემატურად შეამო-
წმონ მათი საქმიანობა, გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი გამოვლი-
ნებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად;

დ) სიტემატურად იზრუნონ საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწ-
რებელი სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცები-
სათვის, ყველგან მოაგვარონ საკითხი ისე, რომ საღამოს სკოლები
შეუფერხებლად სარგებლობით მასობრივი სკოლების კაბინეტ-
ლაბორატორიებით;

ე) გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი სახელმძღვანელოებითა
და სასწავლო ნივთებით საღამოს სკოლების მოსწავლეთა უზრუნ-
ველსაყოფად;

ვ) ფართო ახსნა-განმარტებითი მუშაობის გაშლით, სკოლებში
სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესებით. მიაღწიონ

მოსწავლეთა კონტინგენტის შენარჩუნებას, მათ მიერ გაკვეთილი გისა და კონსულტაციების არასაბატიო მიზეზით გაცდენის მინიმუმი მამდე დაცვანას, აკადემიური მოსწრების ამაღლებას; განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ რმას, რომ მე-8 და მე-11 კლასების მოსწავლეთა აბსოლუტური უმრავლესობა ამთავრებდეს ამ კლასებს.

ზ) მოსწავლეთა მაღებისა, მეციცედ დაიცვან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის მიერ 1973 წლი, 26 ივლისს დამკიცებული საღამოს (ცვლიან) და დაუსწრებელ ზოგადსაგა მანათლებლო საშუალო სკოლებში მოსწავლეთა მიღების წესები; მომავალში არ დაუშვან განათლების სამინისტროსთან შეუთანხმებლად საღამოს სკოლების გახრანა ან დახურვა, აგრეთვე ამ სკოლების დირექტორების დანიშვნა და განთავისუფლება;

თ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ დღის სკოლების საღამოს კლასების მეშაობას, მათი ქსელის გაფართოებას, ყველა დაიცვან ის წესი, რომ საღამოს კლასებს აუცილებლად ხელმძღვანელობდნენ დღის სკოლების დირექტორები.

2. სასწავლო-აღაზრდელობით მუშაობაში სერიოზული ნაკლოვანებების დაშვებისა და საღამოს სკოლაში მოსწავლეთა ჩარიცხვის წესების უხეში დარღვევისათვის; ვანის რაიონის სოფელ შუაგორის საღამოს საშუალო სკოლის დირექტორს ზაფრ ვასილძე სოსელის გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური.

თეთრი წყაროს რაიონის ერტისის საშუალო სკოლის დირექტორს ივანე აღექსინდრეაძე აღდგომელაშვილს ამ სკოლის საღამოს კლასებში მოსწავლეთა არასწორად ჩარიცხვასათვის და სასწავლო პროცესისადმი სუსტი ხელმძღვანელობისათვის გამოეცხადოს საყვედური.

3. დაევალოს თეთრიწყაროს რაიონის განათლების განყოფილებას (ამხ. დ. ბექაურს) შეისწავლოს ერტისის საშუალო სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა, გატაროს საჭირო ღონისძიებანი მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად და მიმღინარე სასწავლო წლის ბოლოს ანგირიში წარმოუდგინოს განათლების სამინისტროს.

4. მიღებულ იქნეს ცნობად, რომ საღამოს სკოლების მეშაობაში დაშვებული ნაკლოვანებებასათვის ამ ბოლო დროს გატარებულ ღონისძიებათა შედეგად პარტიული, საბჭოთა და განათლების ორგანოების მიერ ადგილებზე დაისაჯა 19 საღამოს სკოლის დირექ-

ტორი, ხოლო თბილისის მე-19, თეთრიწყარის, დაბა მანგლისისა, კიათურის სოფელ წანრის საღამოს სკოლების ყოფილი დორექ-
ტორები ჯ, შალიბაშვილი, ა. გოცაძე, მ. თ. მულოვა განთავისუფლივია
ფლებული არიან სამუშაოდან.

5. საღამოს სკოლების მუშაობისადმი კონტროლისა და და-
ხმარების შესუტებისათვის და ამას შედევად მათ საქმიანობაში
სერიოზული ნაკლოვანებების დაშვებისათვის მკაცრად გაფრთხილ-
დნენ ვანისა და თეთრიწყაროს რაიონების განათლების განყოფი-
ლებათა გამგეები ამხ. პ. ა. კორძაძე და დ. ა. ბეჭაური, წინადა-
დებათა მიეცეთ მათ უზრუნველელობის საღამოს სკოლების მუშაობაში
არსებული ხარვეზებას უახლოეს დროში გამოსწორება.

6. გაფრთხილებულ იქნენ იმ რაიონებისა და ქალაქების გა-
ნათლების განყოფილებათა გამგეები, სადაც მიმდინარე სასწავლო
წელს არ შესრულდა მოსწავლეთა კონტინგენტის საგეგმო და-
ვალებები, რომ თუ არ უზრუნველყოფენ მომავლი სასწავლო წლი-
სათვის კონტინგენტის გეგმების შესრულებას, მათ მიმართ მაღლებულ
იქნება მეცრი ზომები.

7. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა,
სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების
განათლების განყოფილებათა გამგეებმა.

—მიმდინარე წლიდან დაწყებული ყოველწლიურად უზრუნ-
ველყონ სასწავლო წლის შედეგების შესახებ ანგარიშები, წარმო-
დგენა განათლების სამინისტროში (არსებული ფორმის მიხედვით).

ეს ბრძანება გააცნონ საღამოს სკოლებისა და დღის სკოლე-
ების ბრძანება გააცნონ საღამოს კლასების მუშაკებს, განიხილონ აღგილებზე და განა-
ხობის საღამოს კლასების მუშაკებს, განიხილონ აღგილებზე და განა-
ხობის სათანადო ლონისძიებანი მუშაობის მკვეთრად გაუმ-
ჯობესებისათვის.

8. საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველომ
(ამხ. გუჯეჯიანა), კონტროლი დაწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე
და, ამასთან, პერიოდულად შეისწავლოს ც-ლკეულ რაიონებსა და
ქალაქებში საღამოს სკოლების მუშაობა.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1974 წლის 18 აპრილის დადგენი-
ლება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშვარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1974 წლის 24 აპრილის ბრძანება № 336

დუშეთის, სამტრედიის, წულუკიძის, ცხაკაიასა და გეგეჭყორის
რაიონებში უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვთა და მოზარდთა
პატრონირებასა, გაშვილებასა და მეურვეობა-მზრუნველობის
დაწესებაზე ამ რაიონების განათლების განყოფილების
მიერ ჩატარებული მუშაობის შემოწების შედეგების
შესახებ

განათლების სამინისტროში არსებული მასალებიდან ცრკვება,
რომ დუშეთის, სამტრედიის, წულუკიძის, ცხაკაიასა და გეგეჭყორის
რაიონების განათლების განყოფილებებს (გ.მგუბი: ამხ. ამხ.
6. კარიაული, კ. ძნელაძე, ს. ჭოლოვავა, კ. შარტვა და შ. ცა-
ნავა) უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვის შეილად აყვანის, პატრონა-
ტის, მეურვეობისა და მზრუნველობის დაწესების საქმეში გააჩ-
ნიათ არსებითა ხსიათის ნაკლოვანებები; 1973 და 1974 წლების
განმავლობაში აღნიშნული რაიონების დასახლებულ პუნქტებშა და
ბავშვო დაწესებულებებში (სკოლები, სკოლა-ინტერნატები, სა-
საბავშვი საკლები, ს-ბავშვო ბაღები) აღრიცხული ჰყავდათ უზე-
მამოდ დარჩენილი 96 ბავშვი და მაზარდი, რომელთაგან ზოგი-
ერთზე დაწესებული იყო მეურვეობა-მზრუნველობა, ხოლო გარე-
ვული ნაწილი კი გადაცემული იყო პატრონატზე. ამ რაიონებში
განათლების 22 ობიექტის შემოწმებით დადგინდა, რომ ფაქტუ-
რად აღრიცხვის გარეშე იმყოფებოდა 122 უდედმამო ბავშვი და
მოზარდი: დუშეთის რაიონის 4 სასწავლო დაწესებულებაში—14,
სამტრედიის 5 დაწესებულებაში—22, წულუკიძის 4 დაწესებულე-
ბაში—41, ცხაკაის 5-ში—23, ხოლო გეგეჭყორის რაიონის 4 და-
წესებულებაში—22. შემოწმებული რაიონების განათლების განყოფი-
ლებების მიერ აუთვისტებლით პატრონატზე გადაცემული ბ.ვ.შვები-
სათვის ბიუჯეტით გათვალისწინებული დახმარების თანხები. მაგა-

ლითად, 1972, 1973 და 1974 წლებში სამტრედის რაიონის ნათლების განყოფილებას ყოველწლიურად ბიუჯეტში გათვალისწილებული პატრონირებულ ბავშვებზე გასაცემად 300—300 მან. სულ 900 მანეთი. შემოწმების მომენტისათვის ამ თანხო-ლან უმნიშვნელო ნაწილი იყო ათვისებული. ასეთივე მდგომარეობას აქვს აფეთქებელი თაოქმის ყველა შემოწმებულ რაიონში.

განათლების განყოფილების გამგეებმა, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სხვა სასწავლო დაწესებულებების ხელმძღვანელებმა ხშირად არ იციან, ჰყავს თუ არა მეურვი-მზრუნველი უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვებს, აქვე თუ არა მათ უძრავ-მოძრავი ქონება და მათგან არც არაფერზე კეთდება, ამ ქონების მოვლა-პატრონობისათვის: მაგალითად, დუშეთის რაიონში განათლების განყოფილებას აღრიცხული არ აქვს სოფ. ბაზალეთში მცხოვრებ ივანე გიორგის ძე პატრიაშვილის მცირწლოვანი ბავშვების უძრავ-მოძრავი ქონება.

სამტრედის განათლების განყოფილების მუშაობის შემოწმებისას დადგინდა, რომ 1973 წლის 1 იანვრისათვის, რაიონში გაშვილებული იყო 22 და მეურვობაზე იმყოდებოდა 3 ბავშვი, მათინ როგორც მხოლოდ სამ სკოლაში აღმოჩნდა უდედმამოდ და უზედმედელოდ დარჩენილი 22 ბავშვი. გაშვილების დროს დარღვეულია მოქმედი ინსტრუქცია. 3 წლამდე ასაკის ბავშვზე პატრონირების დაწესების დროს არ არის ჯანმრთელობის დაცვის ორგანიზაციის დასტური სათანადო ყურადღება არ ექცევა უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვთა და მოზარდთა აღრიცხვის, მათზე პატრონირების, მეურვეობა-მხრუნველობის დაწესების საქმეს ცხაკიას, წულუკიძე და გეგუკორის რაიონებშიც. შემოწმებით დადგენილია, რომ ცხაკიას რაიონის განათლების განყოფილების მიერ 1973 წლის 1 იანვრისათვის პატრონირებული იყო მხოლოდ ერთი და გაშვილებული—22 მცირწლოვანი, რომელთა უმრავლესობა უშეავლოდ სამონაბირო სახლებიდან გააშვილეს, ან გადასცეს პატრონატზე ისე. რომ არც რა შემოხვევაში არ მიუღიათ ჯანმრთელობის დაცვის რაიონული განყოფილების თანხმობა.

დაწესების, სამტრედის, წულუკიძის, ცხაკიასა და გეგუკორის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებს შემოწმების დროს არ არის აჩნდათ რაიონში უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვთა შორის მეშაობისათვის ცალკე კალენდარული სამუშაო გეგმა. ეს ზაკითხი

საბჭოთა სსრ კულტურული მუზეუმი
საქართველოს მთავრობის

საბჭოთა სსრ კულტურული მუზეუმი

საქართველოს მთავრობის

არცერთხელ არ განუხილავთ სახალხო განათლების საბჭოთა სსრ კულტურული მუზეუმი.

განათლების განყოფილებები, და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები სათანადო ყურადღებას არ აქცევან პატრონიკებულ, გაშვილებულ, მეურვეობასა და მზრუნველობის ქვეშ მყოფი ბავშვების საყოფაცხოვრებო პირობების შესწავლისა და მისი გაუმჯობესების საქმეს.

შემოწმებული რაიონების განათლების განყოფილებებში არსად არ აღმოჩნდა რაიონში უდელმამოდ დარჩენილ ბავშვთა და მოზარუთა პატრონიკების, გაშვილებისა და მეურვეობა-მზრუნველობის აღრიცხვის სპეციალური ურნალები. მა ბავშვებზე ცალ-ცალკე არ არის შედგენილი პირადი საქმე და ა. შ.

ყურადღება არ ექცევა ფორმა № 103-ის სწორად შევსებასა და ყოველი წლას დამლევს განათლების სამინისტროში დროულად წარმოდგენას. შემოწმებით დადგინდა, რომ წულეკიძის, დუშეთისა და გეგეშვილის რაიონის განათლების განყოფილებათა გამკენები ყურადღებას არ აქცევან რაიონში პატრონატზე გადაცემული ბავშვების ასაკის შესრულების დროს აღრიცხვიდან მოხსნასა და მათ შრომით საქმიანობაში ჩაბმას. მაგალითად, ადგილებზე არ იციან, გასულ წლებში რამდენი მოზარდი მოიხსნა აღრიცხვიდან ასაკის შესრულების გამო და აქედან რამდენია დასაქმებული.

აუგილებზე ჯერ კიდევ ნაკლებად იცნობენ ზემდგომი ორგანოების დადგენილებებს ბავშვთა პატრონირების, მეურვეობისა და შვილ-და აყვანის შესახებ. არასწორად ავსებენ და დაკვირვებით ადგენენ განათლების სამინისტროში ფორმა № 103-ს და სხვა ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აღინიშნოს დუშეთის, სამტრედის, წელუკიძის, ცხაკაიასა და გეგეშვილის რაიონების განათლების განყოფილებების, სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და საბავშვო ბაღების არადამაკმაყოფილებელი მეშაობა უდევუმომოდ დარჩენილ ბავშვთა პატრონირების, მეურვეობის, მზრუნველობისა და შვილ-და აყვანის საქმეში.

2. დუშეთის, სამტრედის, წელუკიძის, ცხაკაიასა და გეგეშვილის რაიონების განათლების განყოფილებების გამკენება (ამს. მას. ნ. კარიაული ქ. ძელაძე, ს. ჭალოვავა, კ. შარტავა და შ. ცანკა):

ა) ზუსტად აღრიცხონ რათონის სკოლებში, სკოლა თწტერინა
ტებსა, საბავშვო სახლებსა, დამხმარე და სპეციალურ სკოლებში მომზადება
ტერნატებში, სკოლამდელ დაწესებულებებში უდედმამოდ დარჩენი-
ლი ბავშვები და მოზარდები, საჭიროების შემთხვევაში შეიტანოს
წინადალება რაისაბჭოს აღმასკომებზე ბავშვებსა და მოზარდებზე პა-
ტრონირების, მეურვეობა-მზრუნველობის დაწესების შესახებ. ზუს-
ტად აღრიცხონ პატრონირებული და მეურვეობა-მზრუნველობაში
მყოფი ბავშვების უძრავ-მოძრავი ქონება და მკაცრი კონტროლი
დააწესონ მათ მოვლა-პატრონობაზე;

გ) სამუშაო გეგმებში სისტემატურად გაითვალისწინონ უდად-
მოდ დარჩენილ ბავშვთა პატრონირების, მეურვეობა-მზრუნვე-
ლობისა და გაშვილების საკითხები; ბავშვთა პატრონირების, გაშ-
ვილებისა და მეურვეობა-მზრუნველობის დაწესების დროს კავშირ-
ურთიერთობა იქნიონ ჯამრთელობის დაცვის აუგილობრივ ორგა-
ნოებთან, მტკიცედ დაიცვან მოქმედი ინსტრუქციის გათვალისწინე-
ბული წესები; დროგამოშვებით შეამოწმონ რაიონში პატრონირე-
ბული, მეურვეობა-მზრუნველობაში მყოფი ბავშვების საყოფაცხოვ-
რები პირობები და გამოვლინებული ნაკლებანებების გამოსასწორებ-
ლად დ. სახონ ქმედითი ღონისძიებანი, ფირობი ჩააპარ ამ საქმეში
რაიონის პედაგოგები, კომკავშირული, პროფესიული აქტივი;

გ) ყოველი წლის ბოლოს ზუსტად შეავსონ ფორმა № 103
და უზრუნველყონ მისი საქართველოს სსრ განათლების სამინისტ-
როში დადგენილ ვადებში წარდგენა;

დ) პატრონირების; მეურვეობის, მზრუნველობისა და გაშვი-
ლების დროს მტკიცედ იხელმძღვანელონ ამჟმად მოქმედი კანონ-
მდებლობით და საქართველოს სსრ განათლებისა და ჯანმრთელო-
ბის დაცვის სამინისტროების 1969 წლის 31 მარტის ინსტრუქციით
(კრებული № 5—6. 1969 წელი);

ე) შემოიღონ უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვთა სააღრიცხო
უზრუნველყონ მათი სწორად წარმოება. პატრონირ-
ებულ, გაშვილებულ, მეურვეობასა და მზრუნველობაში მყოფ ბავშ-
ვებზე ცალ-ცალკე შეაღგინონ პირადი საქმეები (ყველა აუცილებე-
ლი საბუთის თანდართვით);

ვ) უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვებზე სათანადო ზედამხედვე-
ლობას, და მზრუნველობის დაწესების მიზნით მტკიცე კავშირი
დამყარონ რაიონის ჯანმრთელობისა და სოც. უზრუნველყოფის

განყოფილებებთან, სოფლებს საბჭოს აღმასკომებთან, კოლმის უზრუნველყოფითადის მეცნიერებებთან;

ზ) სისტემატური კონტროლი და ხელმძღვანელობა განვითარებულ უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვთა და მოზარდთა საქმეზე მამაგრებულ სასკოლო ინსპექტორს პერიდულად მოისმონ მათი ინფორმაციები. მიღინარე წლის 1 ივნისამდე განათლების სამინისტროს წარმომადგენ გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა გამოსწორების მიზნით ჩატარებული მუშაობის შესახებ;

ი) რაიონში პატრონიჩებული ბავშვები, ასაკის შესრულების შემდეგ დროულად მოხსნან აღრიცხვებიდან და ჩააბას ისინი შრომით საქმიანობაში. ამასთან ერთად, იქონიონ მათი ზუსტი აღრიცხვა;

4. სკოლა-ინტერნატებასა და საბავშვო სახლების სამმართველომ (ამხ. თ. ნიკოლაშვილი). პერიოდულად შემოწმოს რესპუბლიკაში უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვთა პატრონიჩების, მეურვეობა-მშენებელობისა და შვილად აყვანის საკითხები და შემოწმებას შედევები განსახილველად წარმომადგინოს განათლების ს. მინისტროს კოლეგიას;

5. დუშეთის, სამტრედიის, გეგეჭვიორის, წულეკიძის, ცხაკაის განათლებას გნიოფილებათა გამგეები ამხ. ამხ. ნ. კარიაული, კ. ძველაძე, მ. ცანავა, ს. ჭოლოკავა, კ. შარტავა გაფრთხილებულ იქნენ უდედმამოდ დარჩენილ ბავშვთა და მოზარდთა აღრიცხვის, პატრონიჩების, გაშვილების, მეურვეობა-მშენებელობის დაწესების საქმეში სერიოზული ნაკლოვანებებისა და დარღვევებისათვის.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1974 წლის 4 აპრილის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი: თ. ლაშეკარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და
 საქართველოს სსრ სამსედის პოზისარისატის
 1974 წლის 12 მაისის ბრძანება № 383/93

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო ხაშუალო სკოლებში
 სამხედრო-ხასწავლო იარაღების შენახვის, აღრიცხვისა და
 გამოყენების მდგომარეობის გაუმჯობესების
 ღონისძიებათა შესახებ

აღვნიშნავთ, რომ რესპუბლიკის ზოგიერთმა სახალ ხო განათლების განყოფილებამ და სამხედრო კომისარიატმა უკანასკნელ დროს ყურადღება შეანელა ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებში, სამხედრო სასწავლო იარაღების შენახვისა და აღრიცხვის უზრუნველყოფის საქმესადმი.

სახალ ხო განათლების განყოფილების და სამხედრო კომისარიატები სკოლების ხელმძღვანელებისადმი, არ იჩენენ ჯეროვან მოთხოვნელობას, რის შედევრად სკოლებში დღემდე არ შექმნილა სეთი პირობები, რომლებიც გამორჩეული იარაღების გატაცებისა და დაკარგვის ყოველგვარ შესაძლებლობას.

ბევრ სკოლაში იარაღების შესანახი მოწყობილია აქეთ ამისათვის შეუფერებელ ოთახებში, სადაც არად დაყენებული გამაფრთხილებელი დამცავი სიგნალიზაცია. მოუწესრიგებელია აგრეთვე მცირეკალიბრიანი ვაზნების შენახვისა და გახარჯვის ზუსტი აღრიცხვიანობა.

ზოგიერთი სკოლის დირექტორმა და სამხედრო ხელმძღვანელმა ცუდად იცის იარაღების შენახვისა და აღრიცხვის მოქმედი ინსტრუქცია, ამის გამო, ისინი არავითარ კონტროლს არ უწევენ ღამის დარაჯების მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებას და ვერ აფასებენ იარაღების გატაცების საზოგადოებრივ საშიშროებას. ასეთ უკონტროლობასა და მოქმედი ინსტრუქციის მოთხოვნათა შესრულებლობას მივყავართ საგანგებო შემთხვევებამდე ასე

მაგალითად: 1974 წლის 19 იანვარს ზუგდიდის რაიონის ტელმანის სახელმწიფო საშუალო სკოლის დარაჯების რ. ვ. გოგასანიას (ქურთულებულიც აღრე თრჯერ ყოფილი ნასამართლევი) მიერ სკოლის პრეზიდენტის გამოცემის შედეგად ბოროტმოქმედებით გატეხეს იარაღების შესანახი ოთახი და გაიტაცეს ავტომატი, „მც“ შაშხანა და ვაზნები. გარდამნის რაიონის ახალი სამგორის საშუალო სკოლიდან ბოროტმოქმედებით გაიტაცეს ორი ავტომატი, კარაბინი, ხელის ტყვიამცერებელი და ორი მცირეკალიბრიანი შაშხანა. ამ სკოლის ღამის დარაჯი ბოროტმოქმედია მიერ დანაშაულის ჩადენის დროს სკოლაში არ იმყოფებოდა.

გნსაკუთრებათ ცუადაა დაყენებული იარაღების მოვლისა და შენახვის საქმე ახალქალაქის, გუდაუთის, გალის, გულრიფშის, დმანისის, ოჩამჩირის, ლანჩხუთის, აბაშის, გარდაბნის, ყვარლის, მესტიის, ზეგდიდის, სამტრედიის, ვანის, წალკისა და წალენჯიხის რაიონების ბევრ სკოლაში.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებთა და სამხედრო კომისარებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამკერდმა და სამხედრო კომისარებმა:

1. გატარონ ქმედითი ღონისძიებები ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებში სამხედრო-სასწავლო იარაღების მიღების, შენახვისა და აღრიცხვის მომედი ინსტრუქციის მოთხოვნათა შესასრულებლად და აამაღლონ სკოლების დირექტორების პასუხისმგებლობა ამ საქმეში.

2. გულდასმით შეამოწმონ ღამის დარაჯების შემაღებენლობა და აღნიშნულ თანამდებობაზე დანინონ ყოველმარივ შემოწმებული საიმედო ადამიანები.

3. ღამის დარაჯების მუშაობაზე დააწესონ მუდმივი კონტროლი იმ ანგარიშით, რომ სკოლია ხელმძღვანელობამ ღამის დარაჯის მუშაობა შეამოწმოს დღეგამოშვებით, განათლების განყოფილებამ—თვეში ორჯერ, ხოლო სამხედრო კომისარიატმა—თვეში ერთხელ.

4. 1974 წლის 20 მაისიდან ყველა საშუალო სკოლაში შე-

მოლებულ იქნეს სამხედრო-სასწავლო იარაღების გასინჯვალა
ლამის დარაჯების მეშაობის შემოწმების უზრუნავი.

საკუთრებულ
ამიტოცვის

1974 წლის 20 ივნის ტომდე რესპუბლიკის ყველა სასწავლო
სკოლაში მოწყობის გამაფრთხილებელი დამცავი სიგნალიზაცია სა-
ხალხო განათლებაშე გათვალისწინებულ ასიცნებათა ფარვლებში
(სასოფლო სამუშაოების ბიუჯეტების ჩათვლით).

6. ეთოვოს საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტ-
როს, მითითება მისცეს შინაგან საქმეთა ოფიციალური ირგანობებს
დახმარება გაუწიონ სკოლებს გამაფრთხილებელი დამცავი სიგნა-
ლიზ ციის მოწყობაში.

7. 1974 წლის 30 მაისამდე საშეალო სკოლების დირექტო-
რებთან და სამხედრო ხელმძღვანელებთან ჩატარდეს მეცდინეობა,
სადც გულდასმით შესწავლის იქნეს სამხედრო-სასწავლო იარა-
ღების შენახვისა და აღრიცხვის მოქმედი ინსტრუქცია, სსრ კავში-
რის განათლების სამინისტროს, სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა
სამინისტროსა და სსრ კავშირის დოსალის ცენტრალური კომიტე-
ტის 1973 წლის 23 ოქტომბრის № 65-8 187/1690 წერილი „სა-
სწავლო, იარაღების, მცირექალიპრიანი შაშბანებისა და ვაზნების
შენახვის ზომების გაძლიერების შესახებ“ და ზემოაღნიშნული
ბრძანება.

8. 1974 წლის 20 ივნისამდე გულდასმით შეამოწმონ ქალა-
ქის (რაიონის) ყველა ზოგადსაკანმანათლებლო საშეალო სკოლაში
იარაღების მოვლისა და შენახვის მდგომარეობა და მიიღონ სასწ-
რაფო ზომები გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად

9. აღგილებზე გადაწყვიტონ საკითხი ზაფხულის აღდაღევე-
ბის პერიოდში სასწავლო იარაღების საიმედო დაცვის შესახებ.

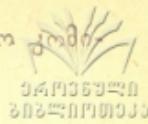
საშეალო სკოლების დირექტორებმა:

1. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სამხედრო-სასწა-
ვლო იარაღების მიღების, დაცვისა და გამოყენების საქმეს. ზესტად
და ურყევად გატარონ მოქმედი ინსტრუქციის მოხსოვებით.

2. სამხედრო-სასწავლო იარაღების მოვლის, შენახვის, დაც-
ვისა და გამოყენების საკითხი გახდონ სასკოლო პედაგოგიური
კოლექტივის მედმივი ყურადღების საგნაზ.

ამ ბრძანების შესრულების შესახებ მოხსენებით ბარათი,
თანდართული ფორმით, წარმოდგენილ იქნეს საქართველოს სსრ

განათლების სამინისტროსა და საქართველოს სსრ სამხედრო კომისია
სარიატში 1974 წლის 25 აგვისტომდე.

საქართველოს სსრ განათლების
მ.ნისტრი

თ. ლაშვარაშვილი

საქართველოს სსრ სამხედრო
კომისარი

ვ. მურუსიძე

Приказ Министерства просвещения Грузинской ССР
№ 385 от 12 мая 1974 г.

О результатах проверки работы в Марнеульской
школе-интернате

Ознакомившись с материалами проверки Марнеульской средней школы-интерната, отмечаю, что, несмотря на некоторое улучшение по сравнению с предыдущими годами условий жизни и быта воспитанников, в учебно-воспитательной, хозяйственной работе, культурно-бытовом и медицинском обслуживании воспитанников Марнеульской школы-интерната имеют место еще серьезные недостатки.

В школе-интернате не выполнен изродно-хозяйственный план по контингенту. Вместо 350 воспитанников, к началу учебного года было принято 307 воспитанников, в настоящее время в школе-интернате числится 282 ученика. Плохо работает водопровод, повреждены полы, внутренняя канализация. В спальном корпусе неуютно, нет стульев, занавесей, зеркал, не у всех воспитанников имеются предметы личной гигиены: гребшок, зубная щетка, зубной порошок. Не оборудована комната для мытья ног. Плохо оборудована комната гигиены для девочек. Не выделены комнаты для одежды и обуви, а также места для их чистки. Нет комнат для игр и развлечений.

Двор школы-интерната не благоустроен. Отсутствуют питьевые фонтанчики, скамейки.

Школа-интернат не обеспечена нужным количеством мягкого и жесткого инвентаря, у детей нет головных уборов, не хватает сорочек, платьев, маек, трусов, носок, чулок, постельных принадлежностей, стульев и т. д.

В пищеблоке не собладаются санитарно-гигиенические

условия: нет надлежащей чистоты, холодильных установок (ни в кухне, ни в складских помещениях), на окнах нет занавесей. Часть посуды (эмалированные тазы, кострюли, тарелки и т. д.) подлежат замене. Доски для обработки продуктов и ножи не маркированы.

Имеются серьезные недостатки в снабжении школы-интерната продуктами питания. Марнеульское потребительство с перебоем снабжает школу-интернат необходимым ассортиментом продуктов.

Кабинет врача не оборудован. В нем отсутствуют необходимые приборы и инвентарь. Не на всех учащихся ведется форма № 26 и 63. Не выявлены и не взяты на учет физически слабые учащиеся. Не ведется форма № 30 (диспансеризация), нет журналов профилактического и санитарного осмотра, журнала по изолятору и т. д.

Имеются большие перебои в обеспечении школы-интерната водой.

Серьезные недостатки в постановке учебно-воспитательной работе. По итогам II четверти из 287 учащихся не успевают 92 ученика. Из 17 второгодников не успевают пятеро. В результате, успеваемость за II четверть текущего учебного года низка (68 %). Плохо поставлено преподавание немецкого языка (преподаватель Р. Джикоева), химии (преподаватели Карабоглы А. и Мурсакулиева В.). На уроках химии, математики, биологии, азербайджанского языка и литературы не применяются наглядные пособия и технические средства обучения, что значительно снижает качество преподавания этих предметов.

Неудовлетворительно ведется школьная документация (классные журналы, журналы академической успеваемости учащихся). Имеются дефекты в оформлении протоколов заседаний педагогического совета. Расписание уроков составлено с большими нарушениями. Неправильно составлен режим дня воспитанников.

Слабо осуществляется идеально-политическое воспитание учащихся: мало внимания уделяется изучению материалов XXIV съезда КПСС, дети не воспитываются на примерах жизни и деятельности В. И. Ленина, почти не проводятся

мероприятия по этическому и интернациональному питанию учащихся.

В школе-интернате не уделяется должное внимание проведению тематических утренников и вечеров; литературных и музыкальных викторин, встреч со знатными людьми, выработке у учащихся навыков культурного поведения.

Плохо поставлена методическая работа. Не создано методическое объединение классных руководителей и воспитателей. Недостаточное внимание уделяется взаимному посещению уроков самоподготовки воспитателями о преподавателями, а также обмену опытом. Планы работы воспитателей и классных руководителей составлены поверхностно.

Директор школы-интерната Мамедов редко посещает уроки. За I полугодие текущего учебного года им прослушано 43 урока. Из них 9 воспитательных занятий. Анализы и указания слабые. У заместителя директора по воспитательной работе Хазмамедова Н. нет ни одного анализа прослушанных занятий. Хазмамедов Н. вообще не контролирует деятельность воспитателей и не оказывает им методической помощи.

Приказываю:

1. Докладную записку о результатах обследования Марнеульской средней школы-интерната переслать в отдел народного образования Марнеульского района.

2. Марнеульскому РОНО (тов. Гендерову):

а) докладную записку обсудить на совете РОНО и принять соответствующие меры по изжитию имеющихся недостатков в работе школы-интерната;

б) о результатах рассмотрения докладной записи и о принятых мерах, а также о подготовке школы-интерната к новому учебному году дождожить Министерству просвещения Грузинской ССР к 5 августа с. г.

3. Принять к сведению, что по решению Марнеульского райисполкома за слабую постановку учебно-воспитательной работы и за нарушение санитарно-гигиенического режима — директору Мамедову М.— объявлен выговор.

Зав. РОНО тов. Ю. Гендеров за допущенные недоста-
тки в работе школы-интерната—предупрежден.

Приказом зав. РОНО Марнеульского района замести-
тель директора по учебной работе Ибрагимов С. за серьез-
ные недостатки в учебно-воспитательной работе в школе-
интернате освобожден от занимаемой должности.

4. Управлению школ-интернатов Министерства просве-
щения Грузинской ССР (тов. Т. Николашвили) проконтроли-
ровать ход выполнения настоящего приказа.

Министр просвещения

Грузинской ССР Т. ЛАШКАРАШВИЛИ

Министру просвещения Грузинской ССР
тов. Лашкарашвили Т. В.

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

управления школ-интернатов и детских домов „об итогах проверки Марнеульской (азербайджанской) средней школы-интерната

С 6 по 8 марта 1974 года бригадой Министерства просвещения Грузинской ССР в составе директора Республиканского методкабинета школ-интернатов, детских домов и спецшкол-интернатов Вачиадзе А. Д., школьного инспектора Гардабанского РОНО тов. Мурадова С., учителей: Тбилиской 73-й средней школы Рзаевой А. и Гамидова З., Караджаларской и Калининской средних школ Гардабанского района тов. тов. Нуриева С., Пашаджанова А. и Эминова, бухгалтера Тбилисской физико-математической школы-интерната им. Комарова тов. Мартиросовой З. и врача Тбилисской школы-интернаты для глухих детей тов. Аробелидзе М. изучена работа Марнеульской средней школы-интерната (директор Мамедов Мамед Махмудович).

Школой-интернатом не выполнен народно-хозяйственный план по контингенту учащихся на 1973/74 учебный год. К началу учебного года вместо 350 воспитанников принято 307, в настоящее же время в школе-интернате числится 282 воспитанника; в течении учебного года по разным причинам выбыли 25 учащихся.

Здания и сооружения школы-интерната из-за отсутствия должного ухода находятся в запущенном состоянии: повреждены полы, штукатурка, не работает внутренняя канализация.

лизация. Как учебный, так и спальный корпуса требуют капитального ремонта. Отопление нормальное.

затраты
затраты

В спальном корпусе нет стульев, занавесей, зеркал, организационных уголков, шкафы для хранения одежды—ломаны, не у всех воспитанников имеются предметы личной гигиены: гребешок, зубная щетка, зубной порошок. Плохо убраны постели.

Из-за того, что не работает внутренняя канализация, детям в любую погоду и в любое время года приходится умываться и ходить в туалет во двор. Не оборудована комната для мытья ног.

Комната гигиены для девочек находится в хозяйственном корпусе. Оборудована плохо (нет ведер, тазиков, кружек, ваты), нет холодной и горячей воды. Со слов врача, дети пользуются водой из прочечной.

В спальном корпусе не выделены комнаты для одежды и обуви, а так же места для их чистки. Нет комнат для игр и развлечений.

Двор школы-интерната требует основательной планировки, озеленения и засфальтирования. Дворовые уборные не канализированы, но дезинфицируются систематически. нет спортивных и игровых площадок, отсутствуют питьевые фонтанчики, скамейки и беседки.

Школа-интернат имеет 5 га земельного участка. Из них один гектар сада и 4 га для посевных культур, но не используют рентабельно. Доход от подсобного хозяйства в 1973 году составил 1389 рублей 33 копейки. На эти средства содержатся: 1 наблюдатель за 60 рублей и бухгалтер за 33 рубля. Всего за год израсходовано 1116 рублей, на остальные 273 рубля приобретены удобрения.

Хозяйственный корпус и баня оборудованы удовлетворительно. Качество стирки белья—удовлетворительное. Однако, грязное белье надо отделить от чистого: в комнате, где происходит глажка принимают и гвоздное белье. Своевременно меняются постельные принадлежности, одежда и белье учащихся.

В школьном помещении—10 классных комнат, учитель-

ская, библиотека и учебные кабинеты: химии, биологии, физики, НВП и русского языка. Здание выглядит плохо: полы старые, не выкрашенные, черные; на стенках все прикреплено кнопками, совершенно нет цветов—даже в кабинете биологии. И вообще, оформление школы-интерната не на должном уровне.

В классных комнатах I этажа нижняя часть окон выкрашены и потому детям не хватает света, особенно в зимнее время и пасмурные дни,

Школа-интернат не обеспечена нужным количеством мягкого и твердого инвентаря; у детей нет головных уборов, не хватает сорочек, платьев, маек, трусов, носок, чулков, постельных принадлежностей и т. д.

В пищеблоке не соблюдаются санитарно-гигиенические условия; нет должной чистоты, холодильных установок (ни в кухне, ни в складских помещениях), на окнах нет занавесей, во время еды хлеб лежит прямо на столах без тарелок. Часть посуды (эмалированные тазы, кастрюли и тарелки) следует заменить из-за непригодности.

Доски для обработки продуктов и ножи не маркированы. Витаминизация производится, калораж не вчисляется.

В продовольственном складе продукты хранятся с соблюдением санитарных правил. Только, как отмечалось выше, нет холодильных установок.

При описи продуктового склада были обнаружены излишки 1 кг манной крупы, 0,5 кг пшена, 0,6 кг сахарного песка, 0,300 гр. макарон; 2 кг. 900 гр. яблок, что в денежном выражении представляет 3 руб 89 коп. и недостача: 1 кг. 450 гр. муки, кисель—6 кг. 200 гр., вермишель 1 кг. 400 гр, мяса—2 кг. 400 гр.—всего на 16 руб, 57 коп.

При частичной описи материального склада—оказалась недостача одной школьной формы и одного эмалиированного чайника. В денежном отношении недостача выражается суммой в 17 руб. 30 коп.

Бухгалтерский учет материальных ценностей в некоторых случаях ведется неправильно. Например, учет обуви

стоимостью в 5—6 руб. и 16—18 руб. ведется в месте, так же как и платьев 3—4 руб. и 10 рублевых.

На 1973 год по смете утверждено 223600 рублей. По ^{расходам} некоторым статьям имеется несоответствие утвержденной смете. Так, например, по статье 9 (питание) утверждено 55800 руб., кассовые расходы в 58351 руб 45 коп.—фактически же израсходовано 58612 руб. 51 коп. Таким образом, имеется перерасход в 2551 руб.

Имеется перерасход и по статье 12 (твёрдый инвентарь) в 586 руб! экономия по стзтье3 (хоз. расходы) в 272 рубля, экономия по етате 14 (мягкий инвентарь) в 2643 рубля, экономия по ст тье 16 (кап. ремонт) в 146 рублей и т. д.

Имеются недостатки в снабжении школы-интерната продуктами питания. Так, например, за 1973 год детям не додали муки 459 кг. фасоли—485 кг. картофеля—4897 кг. овощей—1942 кг. свежих фруктов—3493 кг. рыбы—2153 кг. сыра—802 кг. растительного масла—340 кг, яиц—2280 щтук и т. д.

Кабинет врача не оборудован. В нем отсутствуют необходимые приборы и инвентарь. Не на всех учащихся ведется форма № 26 и № 63. Со слов врача, ежегодно проводится углубленный осмотр воспитанников, но записей других специалистов (кроме записей врача школы-интерната) в формах № 26—нет.

Не выявлены и не взяты на учет физически слабые учащихся. Не ведется форма № 30 (диспан^зеризации). Амбулаторный журнал заполняется небрежно, нет журналов профилактического и санитарного осмотров, журнала изолятора и т. д.

Врач школы-интерната 2 года тому назад окончила институт, не имеет соответствующего опыта и кроме того, в школе-интернате работает по совместителству на пол-ставки. В основном, медицинской работой занят фельдшер, работа которого не удовлетворительна, а потому целесообразнее заменить его.

В изоляторе всего две койки. Нет комнат отдельно для девочек и отдельно для мальчиков.

Имеются большие перебои в обеспечении школы-интерната водой. В дни проверки не было воды и потому личная гигиена учащихся была неудовлетворительной. У нескольких девочек в голове найдены гниды. У двоих мальчиков обнаружены остатки чесотки.

Имеются серьезные недостатки в постановке учебно-воспитательной работы. По итогам II четверти, из 287 учащихся не успевают 92 ученика. Из 17 второгодников неуспевают пятеро. В результате успеваемость составляет 68%.

Со второгодниками и неуспевающими учениками не ведется никакой дополнительной работы.

Годовой план работы на 1973/74 учебный год составлен удовлетворительно, однако утвержден не педсоветом, а директором. В нем бледно отражены вопросы профориентации учащихся и перехода на новые программы обучения. Нет в годовом плане и вступления, определяющего основные задачи школы интерната на данный учебный год.

Исходя из общеголового плана у директора тов. Мамедова М. М. и его заместителя по воспитательной работе тов. Хазмамедса Н. составлены свои рабочие планы, у заместителя директора по воспитательной работе план расплывчатый в нем мало конкретности, встречаются и грамматические ошибки.

Составлен план работы подсовета. В течении учебного года запланировано проведение 12 заседания (в месяц—раз, что неправильно), проведено 3 заседания. Вопросы носят общий характер, мало внимания уделяется вопросам учебно-воспитательной работы. Протоколы оформляются небрежно.

В учительской отсутствует общешкольный годовой план и план работы педсовета для всеобщего обозрения; висит только расписание работы предметных кружков без указания дат их проведения. Нет в учительской и методического уголка.

Расписание уроков составлено с большими нарушениями, с учетом интересов отдельных педагогов. Уроки, которые должны вестись 2 раза в неделю, включены подряд (например, уроки немецкого языка—по средам и четвергам; уроки химии—по четвергам, пятницам и субботам и т. д.).

Классные журналы ведутся небрежно, особенно, в старших классах. Так, в классных журналах VIII кл. (кл. руководитель Коджаев В.), VI кл. (кл. руководитель Аллахвердиев Х.) VII, кл. (кл. руководитель Караб-оглы А) допуска-

ются исправления, зачеркивания и т. д. В VII кл. все оценки за II четверть исправлены, потом сверху написаны так, что не возможно ценить каким ученикам принадлежат эти оценки.

По классным журналам видно, что учащиеся часто пропускают уроки без уважительных причин, особенно, в VI, VII, IX классах. По школе-интернату за I полугодие пропущено 1200 уроков без уважительной причины.

Имеются большие нарушения в режиме дня воспитанников; он составлен не на основе типового режима, утвержденного Министерством просвещения Грузинской ССР (составлен не дифференцированно, не предусмотрено время для самообслуживания и общественно-полезного труда, для игр на свежем воздухе и т. д.). Неправильно составленный режим дня влечет за собой неправильную организацию отдельных режимных моментов. Так, например, по действующему режиму всем воспитанникам школы-интерната (без дифференциации несмотря на возраст и класс) на самоподготовку отводится по 2 часа—с 17 до 19 час., что является грубым нарушением.

В школе-интернате не уделяется должное внимание проведению тематических утренников и вечеров, литературным и музыкальным викторинам, экскурсиям, встречам со знатными людьми, выработке у учащихся навыков культурного поведения.

Слабо осуществляется идеально-политическое воспитание учащихся; изучение материалов XXIV съезда КПСС, дети не воспитываются на примерах жизни и деятельности В. И. Ленина, почти не проводятся мероприятия по атеистическому, интернациональному, военно-патриотическому воспитанию учащихся и т. д.

Вместо четвертных планов воспитатели и классные руководители составляют годовые планы работы и притом поверхностно. Они не координируются с общешкольным планом, с планом и всеми делами группы октябрят, пионерского отряда или комсомольской организации.

Так же неправильно составляются ежедневные планы воспитателей—в основном, они систематически перечисляют режимные моменты, не стараются, чтобы их работа была

эмоциональной, интересной для ребят. Так, например, воспитатели VI кл. Табулов Р. и Аллахвердиев Х. планируют свою работу так: „Подъем в 7 часов. Уборка постелей, утренняя гимнастика, завтрак. Обед. После обеда начинаям приготовление домашних заданий. После этого даем детям свободное время“. Таким образом, только перечисление режимных моментов, никаких конкретных дел и так у всех воспитателей.

Плохо поставлена методическая работа. Не существует методического объединения классных руководителей и воспитателей, недостаточное внимание уделяется взаимному посещению уроков и самоподготовки воспитателями и преподавателями, а также обмену опытом.

Редко посещает уроки и воспитательские мероприятия директором тов. М. Мамедов. За I полугодие текущего учебного года он посетил 43 урока. Из них 8 воспитательских занятий и 35 уроков отдельных педагогов. Некачественные анализы и указания: из анализов мало видно, какая помощь оказывается педагогам в ликвидации тех или иных недостатков урока.

У заместителя директора по воспитательной работе тов. Хазмамедова Н. нет ни одного анализа прослушанных мероприятий. Тов. Хазмамедов Н. вообще не контролирует деятельность воспитателей и не оказывает им методической помощи. Сам он слабо подготовлен и не разбирается в воспитательной работе.

Работа заместителя директора по учебной части тов. Ибрагимова С. не проверена из-за его болезни.

Было изучено состояние преподавания физики, математики, химии, азербайджанского и немецкого языков.

В V, VI, VII, VIII, IX, и X классах азербайджанский язык и литературу преподает тов Ахмедова Р. Она педагог энергичный, знает предмет, обладает литературной речью, имеет хорошую дисциплину в классах. Но из-за отсутствия контроля и методической помощи со стороны дирекции, в ее работе имеется ряд недостатков;

Педагог не имеет календарно-тематического плана, поэтому в IX классе имеется отставание на 12 часов.

В текущем учебном году VI класс должен идти по новой программе, а учительница ее вообще не имеет.

По учебному плану для азербайджанских школ Грузинской ССР азербайджанскому языку и литературе отводится по два часа, а в Мирнеульской школе-интернате на преподавание языка дан только 1 час.

Поурочные планы тов. Ахмедовой очень схематичны. В школе нет литературного кабинета и наглядных пособий.

В V—VIII классах вместо обучающих видов письменных работ, дети выполняют только упражнения, поэтому творческая работа с учащимися отсутствует.

Работа литературного кружка (руководитель Ахмедова Р.) не на должном уровне. Темы взяты из изучаемого материала, план не утвержден.

Математику преподают тов. тов. Гасанов Г. и Баирашев Т. Тов. Гасанов Г. опытный педагог, знает свой предмет, обладает математической культурой, старается развить у учащихся творческое мышление. Знания детей—удовлетворительные.

Но в его работе есть ряд недостатков: урочное время распределяет неправильно (домашние задания и объяснения к ним дает после звонка); работает с одельными учащимися, не вовлекает в работу весь класс. На уроках не использует наглядные пособия и такие учебные принадлежности, как линейка, циркуль и т. д. (и учитель и ученики чертили графики от руки). Педагог мало времени уделяет объяснению нового материала (10 минут).

Педагог Байрамов Г. со средним образованием, работает более 30 лет. Знания учащихся в общем удовлетворительные, но в работе учителя есть ряд недостатков; мало проводит самостоятельные работы и устные упражнения. У доски сам работает больше, чем ученики. При изложении материала допускает как грамматические, так и ошибки по существу (в именованных числах).

Классно-домашние тетрады по математике (учителя

Байрамов, Ибрагимов) не проверяются. Контрольные работы проводятся вовремя, проверяются и оценки заносятся в журналы. Ведется работа по исправлению ошибок. Задачи и примеры подобранные для контрольных работ охватывают пройденный программный материал, но задачи по геометрии очень простые (IX кл. препод. Гасанов Г.). У детей нет культуры мыслью

Имеется отставание по программному материалу: в X кл. по алгебре в пределах 10 часов, по геометрии в пределах 12 часов (препод. Гасанов Г.); и в III—IV классах (препод. Байрамов) и т. д.

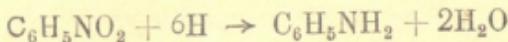
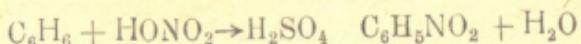
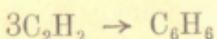
В школе-интернате нет кружка и кабинета по математике. Мало наглядных пособий; существующие накладные пособия находятся без надлежащего ухода. Учителя не следят за новинками методической литературы.

Состояние преподавания химии в Марнеульской школе-интернате не на должной высоте. Преподаватели химии тов. тов. Караба-оглы А. и Мурсакулинва В. не подготовленные, а потому не в состоянии отвечать возросшим современным требованиям. Знания уч-ся неудовлетворительные.

Тов. Караба-оглы Аджар не в новом, не в старом материале (IX кл. тема урока „Металлы в природе“) не использует наглядные пособия, не проводит лабораторных работ. Не исправляет ошибки допущенные уч-ся. Так, например, ученик, рассказывающий урок неправильно, показал выделение электронов при реакции железа и вытеснение в этой реакции медного купороса. Учительница на это не обратила внимания. Да и сама тов. Караба-оглы А. не знает и путает разницу между ионной и металлической связями. При объяснении нового материала говорил о получении металлов от руды, но не объяснила суть минералов и руды. При объяснении способа получения металлов указала только на один способ (а между тем существует несколько способов) и т. д.

Вообще, педагог химии тов. Караба-оглы видно мало работает над собой. Такое же положение у второго преподавателя химии тов. Мурсалкулиевой В. (X кл. тема урока — „Анилины“). Пройденный материал ученики рассказывают

как роман, без показа формул и т. д. Во время объяснения нового материала, учительница не показала основные анилинов, так же не указала на производство анилиновых красок. При закреплении нового материала был задан вопрос: „Как можно получить из карбида анилин?“, ученики показали реакцию: $\text{CaC}_2 + \text{H}_2\text{O} = \text{CaOH} + \text{C}_2\text{H}_2$ — это неправильно. Нужно было продолжить реакцию до получения анилина так: $\text{CaC}_2 + 2\text{H}_2\text{O} = \text{Ca(OH)}_2 + \text{C}_2\text{H}_2$

Так же слабо провела урок тов. Мурсакулиева и в VIII кл. В школе-интернате есть химический кабинет. В нем царит полный беспорядок: приборы не сложены по порядку, не выделены приборы и вещества, касающиеся органической и неорганической химии, все покрыто пылью. Лаборант не имеет плана работы.

Было проверено состояние преподавания физики. Учителем физики работает тов. Юсубов Тариэл, имеющий высшее образование, подготовленный товарищ. Были прослушаны уроки в VI и X классах. Уроки, в основном, прошли хорошо. Учителя хороший тон, речь доступная для уч-ся — дети понимают рассказанный учителем урок. Педагог на уроках применяет наглядные пособия, во время опроса внимательно слушает отвечающих учеников, попутно объясняя и исправляя допускаемые ими ошибки. Знания уч-ся — удовлетворительные. Но, в то же время имеются некоторые недочёты в преподавании физики, а именно: иногда неправильно используются наглядные пособия, например, в VI кл. учитель монометр вида — не прикрепил к штативу и не использовал цветную жидкость. В кабинете физики приборы хранятся хорошо, разделены на отделения, согласно курсу. Но кабинет оборудован неправильно, а потому показ кинофильмов затрудняется. Лаборант не имеет плана работы. Вся ее работа сводится к тому, что соблюдает чистоту в кабинете. Хорошо

работает кружок. С начала учебного года было проведено 5 заседаний кружка и выпущено 5 стенгазет.

Неудовлетворительно поставлено преподавание немецкого языка (препод. Джикаева Р.), учительница не готовится к урокам—не имеет поурочных планов.

Были прослушаны уроки в X и VII и VI классах. Учительница работает только с отдельными учащимися, класс же остается вне поля ее зрения. Слабо проводит словарную работу. Тов. Джикаева, на уроки входит в пальто, что очень мешает ей работать у доски.

Учительница не проверяет ни классно-домашних, ни словарных тетрадей. Этим и объясняется то обстоятельство, что в тетрадах по немецкому языку учащиеся рисуют разные картинки, решают примеры и задачи и т. д.).

Контрольные работы проверяются тоже не тщательно, поверхностно, пропущено много ошибок.

Следует отметить, что Марнеульский РОП (зав. тов. Гейдаров) за последние 5 лет четырежды проверил работу Марнеульской средней школы-интерната. В последний раз феврале текущего года, 12/III вопрос о состоянии работы школы-интерната был внесен на исполнком Марнеульского райсовета депутатов трудящихся, который вынес соответствующее решение № 83 от 12/III—1974 г. (прилагается).

С целью дальнейшего улучшения работы в Марнеульской средней школе-интернате бригада считает нужным провести следующие мероприятия:

1. Директору школы-интерната тов. Мамедову М. М.:
 - а) осуществить действенные мероприятия по улучшению учебно-воспитательной работы и повышения академической успеваемости учащихся;
 - б) практиковать взаимное посещение уроков и воспитательских мероприятий преподавателями и воспитателями;
 - в) поставить на должную высоту культурно-массовую работу и медицинское обслуживание воспитанников,
 - г) немедленно навести должный порядок в части санитарно-бытовых условий в школе-интернате.

Зав. отделом просвещения Марнеульского района (Гей-

дарову Ю.) выделить средства для капитального ремонта
помещений и плағдуствройства территории школы-интерната.

ЗАРЯДКА
ЗАБЫТИЕ

A. Вачнадзе
С. Мурадов
З. Мартиросова
М. Аробелидзе.

საქართველოს სსრ განითლების სამინისტროს
 1974 წლის 17 მაისის ბრძანება № 398

დაწყებითი ექსპერიმენტული სწავლების პრობლემებზე
 II საკავშირო სიმპოზიუმის ორგანიზებულად ჩატარების
 ღონისძიებათა შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო' ა და სსრკ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული გეგმის შესაბამისად, მიმღინარე წლის 22-25 მაისს თბილისში ჩატარდება II საკავშირო სიმპოზიუმი თემაზე „ექსპერიმენტული გამოკვლევანი დაწყებით კლასებში სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სრულყოფისა და სკოლისათვის ბავშვთა მომზადების პრობლემებზე“. მას გამართავს ი. გოგებაშვილი სახელობის პედაგოგიკის მეცნიერებათა ინსტიტუტი სსრკ პედაგოგიკის მეცნიერებათა აკადემიის ზოგადი პედაგოგიური ფინანსოვის ინსტიტუტთან და სკოლამდელი აღზრდის ინსტიტუტის ერთად.

სსრკ პედაგოგიკის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზდიუმის გადაწყვეტილებით, სიმპოზიუმის დღეებში თბი ისში გაიხართება აგრძელებული კადემიის დაწყებითი განათლების პრობლემური საჭეცნიერო საბჭოს სხდომა 6 წლიან ბავშვთა სკოლაში სწავლების საკითხებზე. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკის მეცნიერებათა ინსტიტუტმა, ინსტიტუტის ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიამ სათანადო მუშაობა ჩატარეს სიმპოზიუმის მასალების მომზადებისა და გამოცემისათვის: სიმპოზიუმის მასალების ორ ტომში, რომლის საერთო მოცულობა 90 ფორმა, დაბეჭდილია 133 მასესენტი, რომლებიც მიღებულია საბჭოთა კავშირის სხვადასხედალაქებითან. დამტკიცებულა გეგმის შესაბამისად, რეპრეზლიერებარე ქალაქებიდან სიმპოზიუმზე მოწვეულ იქნება 10 კაცი.

II საკავშირო სიმპოზიუმის ორგანიზებულად და მაღალ მეცნიერეულ დონეზე ჩატარების მიზნით

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. შეიქმნას საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემაღლების მიზანთავა
ლობით: ქ. მაჭარაშვილი, გ. საყვარელიძე, შ. ამონაშვილი (თავ-
მჯდომარე), შ. ბაკურაძე, თ. გელაშვილი, ლ. არველაძე (მდგრადი მუსიკის განვითარება),

ნ. ლევავა.

—კომიტეტმა უზრუნველყოს სიმპოზიუმის მუშაობის გაფის
დროულად შემუშავება, მოსაწვევი ბარათების დროულად დაბეჭდ-
ვა და დაგზავნა, სიმპოზიუმის მონაწილეთა დახვედრა, სასტუმრო-
ებში განაწილება, კულტურული მომსახურება და გაცილება.

2. პედაგოგიკის მეცნიერებათა ინსტიტუტმა (გ. საყვარელიძე)
გაიღოს სიმპოზიუმის მომზადებასა და ჩატარებასთან დაკავშირე-
ბული ხარჯები იმ ვარაუდით, რომ ამ ხარჯების 50% ანაზღაურ-
დეს სიმპოზიუმის „მასალების“ გასაღებით ბიბლკორექტორის მეშ-
ვეობით და გყიდვის გზით; დანარჩენი 50 % დახარჯულ იქნეს
ინსტიტუტისათვის დამტკიცებული ბიუჯეტითან (ხარჯთაღრიცხვა
თან ერთვის).

3. გ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რეს-
პუბლიკური სასახლის დირექტორმა (ამხ. ზ. ლომიძე):

22–25 მაისს სასახლის სააქტო დარბაზი დაუთმოს საორგა-
ნიზაციო კომიტეტს სიმპოზიუმის სხდომების ჩასატარებლად;

—უზრუნველყოს სასახლის წირზე შემსრულებელთა ძალებით
სიმპოზიუმის მონაწილეთათვის კონცერტის გამართვა.

4. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა (ამხ. თ. ზახა-
შვილი) — საჭიროების შემთხვევაში სასტუმროში გამოყოს 20 ად-
გილი სამზაზიერების მონაწილეთა მოსათავსებლად;

—მიიწვიოს სიმპოზიმის მონაწილე ცნობილი სპეციალისტე-
ბი პასწავლებლებთან ლექციების ჩასატარებლად:

5. გაზიომა „სახალხო განათლებამ“ (ამხ. ნ. შველიძე) და
ურნალმა „სკოლა და ცხოვრებამ“ (ამხ. გ საჯაია) ფართოდ გაა-
შექმნა სიმპოზიუმის მეშაობა და დაბეჭდონ რამდენიმე ძირითადი
მოხსენება.

6. ეთნოოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს რადიო-
მაუწყებლობისა და ტელევიზიის სახელმწიფო კომიტეტს მიაწყოს
სათანადო გადაცემები II საკავშირო სიმპოზიუმის შესახებ.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1974 წ. 16 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

18/3/5

Ч 0 6 1 5 6 6 0

1. ღაბულება—უალკიული სასწავლო დისციპლინების გარემოვებული თეორიული და პრაქტიკული სწავლების ხელობისა და კლასების სათვის 3
2. Указания Министра просвещения СССР „О стажировке молодых специалистов окончивших высшие педагогические учебные заведения” 7
3. Программа—стажировки выпускника педагогического института
5. ბრძანება № 321—1973 წლის IV კვარტალში სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების სასურსათო პროდუქტებით შომარაგებისა და და აღსაზრდელთა კვების მდგომარეობის შესახებ
5. ღადგენილება—XXII რესპუბლიკური სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციის შედეგების, მეოთხე საქართვირო პედაგოგიური კითხვებისა და XXII რესპუბლიკური კონფერენციისათვის „მზადების შესახებ” 22
6. ბრძანება № 334—რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული რვაწლიანი და საშუალო განათლების ორამერნე, 16—29 წლის ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმნათლებლო სწავლების მდგრადობისა და მისი შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ
7. ბრძანება № 336—დუშეთის, სამეცნიერო, წულუების, ცხადისა და გიგანტურის რაიონებში უდიდმამდ დატენილ ბავშვთა და შოზარდთა ბატრონირებისა, გაშვილებისა და მეურნეობა-მზადების დაწესებაზე ამ რაიონების განათლების განყოფილებების მიერ ჩატარებული მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ
8. ბრძანება № 383/93—რესპუბლიკის ზოგადსაგანმნათლებლო საშუალო სკოლებში სამხედრო-სასწავლო იარაღების შენახვის, აღზრუნველოვანისა და გამოყენების მდგომარეობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ
9. Приказ № 385—О результатах проверки работы в Марнеульской школе-интернате 58
10. ბრძანება № 398—ღამურებითი ექსპერიმენტული სწავლების პრობლემებზე !! საქართვირო სიმბოზიუმის ორგანიზებულად ჩატარების ღონისძიებათა შესახებ